

» KBH

NR 09 · APRIL 2006

INTERVIEW

Jokum Rohde
- ... og de mørke opgange

TOP+FLOP

Københavnsteder
- Mikael Bertelsen

UPDATE

Copenhagen Dome
- Kæmpehal til København?

OLD SCHOOL

Rådhuspladsen
- Fra voldgrav til centrum

MØBLER DK

Hvem kommer ud af
Jacobsens æg?

GRATIS

DE DØDE IDÉER

Da København dræbte
Manhattan og Eiffeltårnet.

F.C. KØBENHAVN

Er FCK fans café latte typer,
og kan holdet noget i Europa?

VELKOMMEN TIL VIASATS DIGITALE VERDEN

Med din nye digitale parabolmodtager og de over 50 digitale kanaler er underholdningen derhjemme sikret langt ud i fremtiden. Du bliver vidne til de største filmpremierer, hele TV3s verden og de mest intense fodboldkampe som finalerne i Champions League og FA Cup'en. Og så selvfølgelig alle 198 SAS Liga-kampe DIREKTE!

VIASAT GULD 52 digitale kanaler. Pris før ~~299~~ kr. NU KUN 199 kr.

UNDERHOLDNING	FILM	SPORT	DOKUMENTAR & NATUR

NYHED

+ Digital TV-box – værdi 999 kr. TV2, DR1 og DR2 i digital kvalitet*

*Forudsætter oprettelse af et Guld-årsabon. på Viasats alm. vilkår. Pris 1. år 199 kr./md. + kortafgift og oprett.gebyr til i alt 679 kr. + mini parabol til 795 kr. – samlet 3.862 kr. Herefter Viasats til enhver tid gældende normalpris. Kun v/ tilmelding til Betalingsservice og kun husstande uden digitalt Viasat-abon. de seneste 6 mdr. Tilbudet gælder en begrænset periode. Digital parabolmodtager uden abon. 2.095 kr., lev. og installation normalpris 1.000 kr. Digital TV-box normalpris uden køb af Viasat abonnement 999 kr. Boxen gør det muligt at se en række andre kanaler, du ikke modtager fra Viasat, i ægte digital kvalitet, fx TV2.

RING LIGE NU PÅ 77 40 16 32 ELLER SEND KUPONEN IND

Ja tak!

- Jeg ønsker at bestille et Viasat Guld abonnement med digital parabolmodtager og en digital TV-box til TV2, DR1 og DR2 samt fri installation.*
- Jeg ønsker at blive ringet op og høre mere om tilbudet.

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr./by: _____

Tlf.: _____

Dato: _____ Underskrift: _____

POST

Sendes ufranket Modtageren betaler porto

Wildersgade 8
+++ 3256 +++
1408 København K
Att. Viasat marketing

INDHOLD

DEN STORE **DE DØDE IDÉER 12**

Eiffeltårn ved Søerne, Halmtorvet som motorvejs-samling eller Frederiksberg som mini-Manhattan? Mange idéer om København blev næsten til noget.

DESIGN **MØBLER DK 28**

Dansk møbeldesign er stadig synonym med klassikerne fra 50'erne og 60'erne. Hvad bliver der af næste generation?

KULTUR / SPORT **FCK 42**

Næsten 18.000 mennesker er medlem af FCKs fanklub. Vi tog med nogle af dem til Brøndby-FCK og talte med Flemming Østergaard om klubbens ambitioner.

INTERVIEW **JOKUM ROHDE 50**

Forfatter og dramatiker Jokum Rohdes tekster er inspireret af det skjulte København. Jokum og Kasper Foged Rasmussen gik en tur i de mørke opgange.

KBHNYT	04
DEBAT	09
TING OG LIV	22
STOLE	24
OLD SCHOOL	32
COPENHAGEN DOME	36
TOP+FLOP	38
KØBENHAVNERE	40

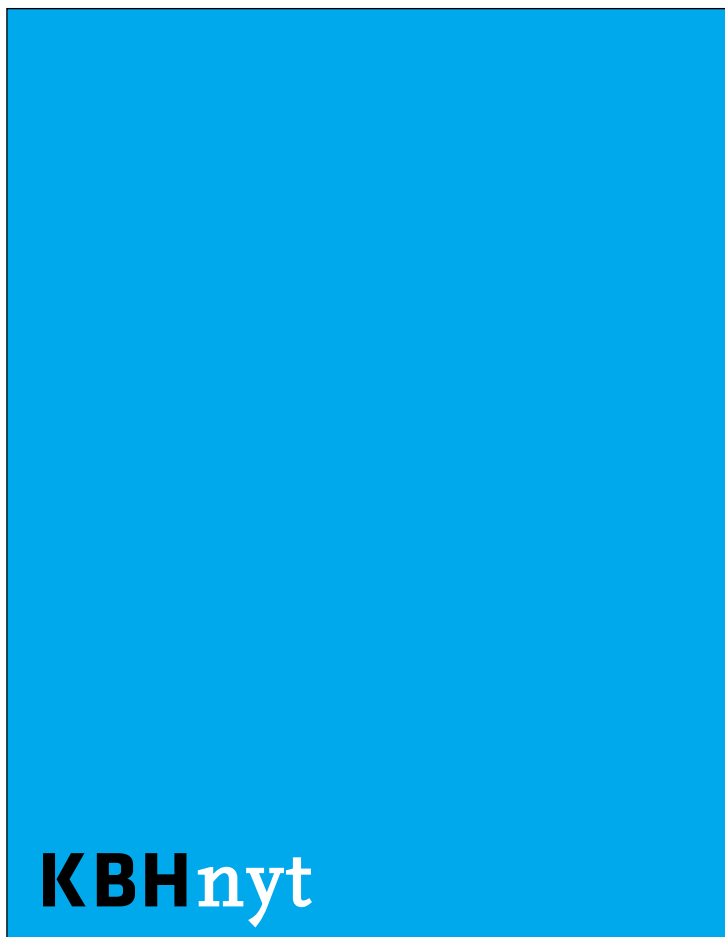

OP MED CYKLISTERNE

 KØBENHAVN

 CYKLISTER

Teknik og miljøborgmester Klaus Bondam er ivrig efter at brande København som en af verdens bedste cykelbyer. Nu sætter kommunen handling bag ordene og går i gang med at forbedre forholdene for cyklister. 33 millioner kroner er afsat til nye cykelstier og bedre forhold for cyklister i lyskryds. Det er især på Indre Nørrebro og i kvarteret omkring Nørre Voldgade at der for alvor sættes ind. En grøn cykelrute langs søerne hører også med til planerne. De mindre krævende projekter, hvor man eksempelvis flytter rundt på striberne på asfalten, går i gang allerede i år. Men inden der laves nye cykelstier skal der først måles op, og de bliver tidligst færdiggjort i 2007.

KBHnyt

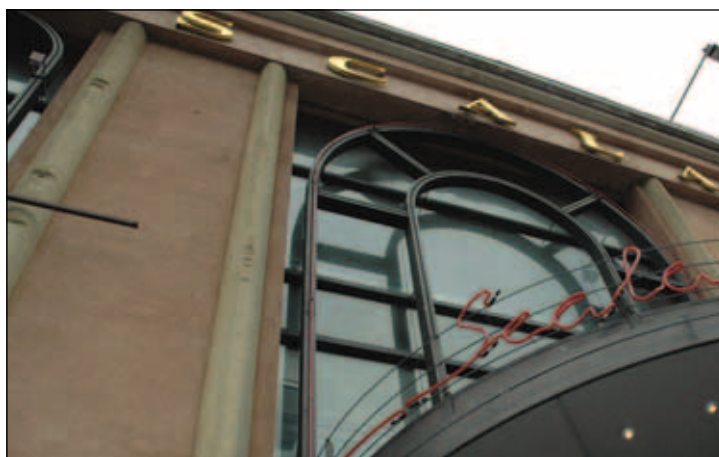

KONGENS NYTORV KLAR TIL KLIPNING

 CENTRUM

 TRÆER

Træerne på Krinsen på Kongens Nytorv er klar til en omgang formklipning. Lindetræerne der blev plantet i 2001 efter at elmesygen havde hærget, har nået en størrelse hvor de er klar til at blive beskåret. Målet er ad åre at genskabe det kendte syn af den fuldenkte, tætte trækronecirkel. Kommunens Vej & Park svinger saksene i midten af maj.

SCALA KØBT - OG SOLGT

 VESTERBRO / CENTRUM

 SCALA

Først købte Thylander Gruppen og den tidligere modemilliardær Klaus Helmersen Scala for 350 mio. i slutningen af februar. De lovede ved den lejlighed at skabe en bygning "af høj arkitektonisk og æstetisk kvalitet". Men allerede knap to uger senere solgte de den traditionsrige bygning igen - ifølge Berlingske Business angiveligt fristet af et tilbud på over 400 mio. kr. fra ejendomsudviklingsselskabet CenterPlan. Hvad CenterPlan har tænkt sig at gøre med ejendommen vides ikke, men det kan næsten kun blive en forbedring i forhold til i dag. Det næsten tomme hus lever en hensygnende tilværelse med kun et par serviceforretninger og udskænkingssteder i stueetagen.

AFRIKANSK SAVANNE TIL KØBENHAVN

Takket være en yderst gavmild donation på 60 millioner kroner fra det dyrelskende ægtepar Annie og Otto Johannes Detlefs' Almennyttige Fond, kan Næsehorn og gnuer i København Zoo indtage et nyt stort Savanne-anlæg der vil stå færdigt til sommerferien i år. Savannedyrene vil blandt andet få dobbelt så meget plads at boltre sig på og et nyt mudderbad at svale sig i. Projektet inkluderer en ny stald der forbinder girafhuset med næsehornenes og gnuernes nuværende hus. I forbindelse med opførelsen bor næsehornene midlertidigt i deres gamle anlæg på Pampassen, mens gnuerne er udstationeret i Ebeltoft Zoo og Safari.

OLIE-HOTEL

Der er godt nyt til de Københavnske hotelgæster der ikke mener at Københavns Havn kvalificerer som en rigtig havudsigt. En udtjent olieboreplatform ud for den skotske østkyst skal efter planen indrettes som luksus-hotel. Multimillionæren og hotelguruen Mohammed Al Fayed, der blandt andet ejer stormagasinet Harrods i London, har fundet en egnet platform som efter planen bliver taget ud af drift i 2008. Han håber at hotellet vil tiltrække 500.000 besøgende hvert år.

LIBESKIND TIL ØRESTADEN

Vi kan forvente skæve vinkler og usædvanlige højhuse i Ørestaden. Den resterende del af Ørestad City skal nemlig designes af den internationale stjernearkitekt Daniel Libeskind. Dermed har Ørestad taget et afgørende skridt op i den internationale arkitekturs elite. Den polsk-amerikanske arkitekt står også bag det oprindelige projekt på Ground Zero i New York og Det Jødiske Museum i København og Berlin. Han skal tegne en masterplan for en grund på cirka 75.000 kvadratmeter øst for Metro-stationen. Byggeriet kommer til at rumme 187.000 etagemeter.

GIGANT MUSEUM

Planer om et nyt kæmpemuseum i København i prisklasse med Operaen er på tegnebrættet. Museumsfolk fra Zoologisk og Geologisk museum planlægger et nyt Naturhistorisk Museum der skal ligge i forbindelse med Botanisk Have, lige overfor Statens Museum for Kunst. Hvis planerne føres ud i livet, vil København dermed få sit eget museums-kvarter, men først skal der udskrives en arkitekt-konkurrence, tidligst om et år. Til venstre et rum i Londons enorme Natural History Museum.

>KBHkort

- KØBENHAVN DØMT OL-KLAR**
 Danmark kan sagtens løfte et OL. København er rustet til at søge De Olympiske Lege i 2020, og prisen vil blive omkring 25 mia. kr. hvis OL-karavanen kommer til København lyder konklusionen i en ny rapport fra Rambøll. Trods rapportens vurdering er Københavns OL-ansøgning dog ikke rykket nærmere. Den beslutning træffes tidligst om tre år fastslår kulturminister Brian Mikkelsen.
- CYKELBYEN**
 Københavns Kommune har vundet en international cykelpris. Det er den såkaldte "Cities Enjoy Bicycle Award" som uddelles hver tredje år til byer der gør en enestående indsats for at fremme cyklisten. "Cyklen er et meget vigtigt transportmiddel for københavnere, og derfor gør vi i kommunen en stor indsats for løbende at forbedre cykelforholdene," udtaler teknik- og miljøborgmester Klaus Bondam i den forbindelse.
- FART PÅ HAVNEBUSSER**
 2005 blev et forrygende år for havnebusserne. De omsejlede busser i Københavns Havn "Bryggeren" og "Holmen" medbragte sidste år næsten 700.000 passagerer hvilket er en fordobling af passagertallet siden 2003. Det er især åbningen af Operaen der kan ses på passagertallet vurderer HUR.
- FORÆLDREKØB BOOMER**
 Antallet af forældre-købte lejligheder i de store byer er i voldsom vækst. Mellem 60 og 70 pct. af lejlighederne der sælges i de store byer, sælges til forældre som lader deres børn bo til leje i lejlighederne. Omkring 70.000 ejerlejligheder i København og Århus er i dag forældre-ejede.

DOX ON WHEELS

 KØBENHAVN

 FILM

Dokumentarfilmfestivalen CPH:DOX får en landsdækkende pendant. Efter at CPH:DOX i flere år har haft succes med at vise dokumentarfilm i København, Malmø og Århus, har folkene bag taget et nyt initiativ der skal give resten af Danmark mulighed for også at tage del i oplevelsen. Dox-on-wheels vil året rundt sende dokumentarfilm på turné i biografer og på venues landet over. Den første film på tur bliver Gambler – et portræt af filmmanden Nicolas Winding Refn. Filmen har premiere den 20. april i Empire Bio.

Illustration: Morten de

P PÅ AMAGER

 AMAGER

 UNDER JORDEN

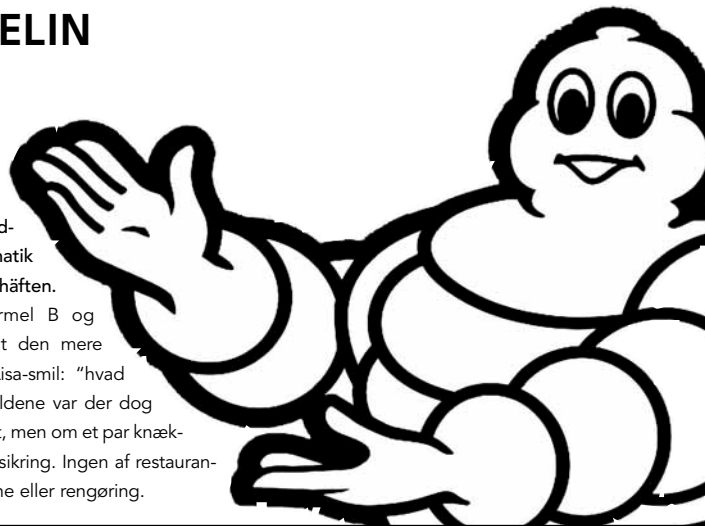
Amager vil få underjordiske P-kældre inden for seks-syv år. Planen er at lave p-kældrene efter hollandsk model hvor bilisten ikke selv kører bilen på plads eller henter den op. Det sker helt automatisk – på den måde undgår brugerne at skulle bevæge sig rundt i mørke underjordiske rum. Anlæggene vil blive etableret i tre faser frem til 2014. Imens vil man gradvist nedlægge p-pladser på gadeniveau og skabe små grønne oaser i deres sted.

SMILEY OG MICHELIN SPLITTER OP

 KØBENHAVN

 GOURMET-MAD

At have en stjerne i Michelin-guiden betyder ikke at Sundhedsstyrelsen per automatik klasker en storsmilende Smiley op i geschäften. Det måtte både Kommandanten, Formel B og Kokkeriet erkende da de alle fik tildelt den mere beskedne Smiley med det lille Mona-Lisa-smil: "hvad gemmer jeg mon på...?" I ingen af tilfældene var der dog tale om savlende rottefamilier i køleskabet, men om et par knækkede fliser eller en manglende skadedyrssikring. Ingen af restauranterne havde problemer med mad, hygiejne eller rengøring.

» KBH

KBH ApS

Kronprinsessegade 24
1306 København K

telefon 33 32 88 94
mail info@kbhmagasin.dk
web www.kbhmagasin.dk

Annoncer

Mediabørs Danmark
telefon 33 91 11 11
Information på www.kbhmagasin.dk

CHEFREDAKTØR (ANSV.)
ADM. DIREKTØR
ART DIRECTOR
Anders Ojgaard
anders@kbhmagasin.dk

REDAKTØR
DISTRIBUTIONSANSVARLIG
Kasper Foged Rasmussen
kasper@kbhmagasin.dk

REDAKTØR
Ellen Otzen
ellen@kbhmagasin.dk

REDAKTØR
Jeppe Villadsen
jeppe@kbhmagasin.dk

Skribenter

Morten Lykkegaard
Katrine Kehlet Nørskov
Janne Jakobsen
Beate Bernhoft

Fotografer

Ty Stange
Carl Redhead

Tryk

Franzen A/S

Oplag

30.000

Distribution

KBH er gratis og kan findes på 200 caféer, i butikker, biografer m.v.

Udgivelsen er støttet af

Fonden Realdania
Statens Kunstfond
HOME

Artikelforslag

Sendes til info@kbhmagasin.dk

Forside

Montana reolsystem i nye farver.
Læs om dansk møbeldesign og nye møbler i byen på side 24-31.

ISSN 1901-5038

Artikler eller illustrationer må ikke eftertrykkes uden skriftlig tilladelse fra KBH.

Dansk kunst, arkitektur og design, historie, fotokunst, dansk og engelsk skønlitteratur, børnebøger, klassisk musik, postkort, plakater, gaveartikler og eksklusive papirvarer.

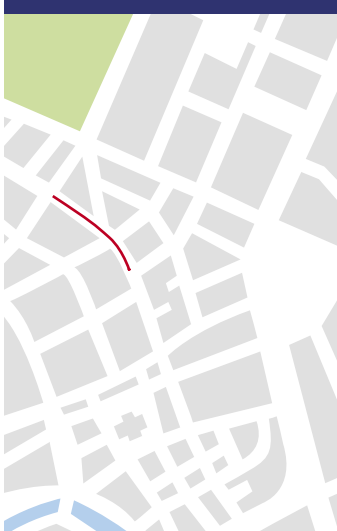
Desuden et udvalg af bøger udgivet af Det Kongelige Bibliotek.

Diamantboghandlen

Det Kongelige Bibliotek
Søren Kierkegaards Pl. 1
Postadr.: Chr. Brygge 5, 1219 Kbh. K
Tlf. 3347 4947/ Fax 3347 4948
Info@diamantboghandlen.dk
www.diamantboghandlen.dk

Gammel Mønt

> KBHs NAVNE #06

af Katrine Kehlet Nørskov

Det gamle Sankt Klare Kloster lå engang dér hvor Gammel Mønt og Møntergade i dag krydser hinanden. Og da klosteret var blevet nedlagt i 1541, var det her at idéen om et velordnet møntsystem i Danmark fik sin begyndelse. Man var begyndt at slå mønt i København i 1490, og i begyndelsen foregik det i Vingården – som derfor også blev kaldt Møntergården – i nærheden af Østerport. Men fra 1541 blev al møntprägning henlagt til et værksted i det nedlagte Sankt Klare Kloster, og det gamle kloster kom til at lægge hus til møntsmedjen i flere omgange – senest fra 1583 til 1623.

Flere af de gadenavne vi i dag møder i kvarteret leder tankerne i retning af det gamle kloster. For eksempel er der Klareboderne hvor der engang lå en række byhuse som hørte til klosteret, og også Møntergade har fået navn efter beliggenheden ved klosteret.

Navnet Gammel Mønt bruges i dag om en gade der går parallelt med Gothersgade, og som strækker sig fra Møntergade til Grønnegade. Men tidligere var Gammel Mønt navnet på selve bygningen

som møntværkstedet havde til huse i, og ordet Mønt betød simpelthen 'et sted, hvor mønter fremstilles'. Ordet Gammel skal nok forstås i betydningen 'forhenværende' og henviser måske til at stedet var holdt op med at fungere som møntværksted på det tidspunkt hvor navnet blev taget i brug. Gaden blev anlagt hen over den grund hvor Sankt Klare Kloster havde ligget, og navnet er nævnt første gang i 1633 hvor gaden kendtes som Gammel Mynt.

Nu om dage er det kun gadenavnene i området der afslører at klosteret og møntværkstedet engang har ligget her. På Gammel Mønt ligger der i dag flere butikker for dem der interesserer sig for design. Blandt andet har en Apple-butik adresse på gaden, og CasaShop, som sælger ting og sager til boligen, har til huse på hjørnet af Gammel Mønt og Store Regnegade. Desuden kan man under en spadseretur på gaden følge med i Berlingske Tidende-journalisternes voksende skrivebordsbunker. Nogle af vinduerne i deres domicil vender nemlig ud mod Gammel Mønt.

LEDER

af Anders Ojgaard

SMID FRU HANSEN I HAVNEN

Vi kender Københavns gulv og vægge, og dens gader tager vi for givet som de kilehug i murstensmassivet som vi kan bevæge os igennem. Men København er en organisk størrelse som københavnernes til hver en tid klasker nyt på, hakker i og pusler om. Tidsånden, de folkevalgte, entreprenører og borgerne afgør i skøn symbiose hvordan dyret skal klippes.

Månedens store artikel vil afsløre et par gode idéer der desværre aldrig blev til noget, og en hel der heldigvis blev smidt ned i de dybeste afluk i arkiverne – der hvor kun Den Store Urbane Lucifer har nøglen til. Hvis det er så lunt at man kan sidde i en solstråle på en café på Halmtorvet her i april, kan man fx kigge sig omkring og nyde sin fadøl med tanke på at ens caféstol kunne have stået på en buldrende motorvejs-sammenfletning med i alt en 15-16 vognbaner. Eller man kan sidde på en bænk ved Søerne og tænke på at man kunne have haft en stor ringvej hævet på betonpiller lige bag sig. Begge planer blev rent faktisk vedtaget og påbegyndt, men heldigvis stoppet igen, og i dag er der få spor af dem.

Derimod kan man på sine Langelinie-promenader, når man passerer den kasse der hedder Langelinie Pavillonen, ærgre sig gevaldigt over at den ikke i stedet er en høj pagodelignende struktur med bløde former. Jørn Utzons flotte projekt blev i en konkurrence nedstemt af blandt andre Arne Jacobsen, og det blev i stedet Sydney der gjorde brug af Utzons talenter da han tegnede det operahus der har fået ikonografisk status verden over. I København fik vi også en Opera, men mange vil nok være enige om at Utzons pavillon, eller hans Opera i Sydney for den sags skyld, havde været en

mere elegant velkomst til de mennesker der krydser verdens have for at sejle ind i Københavns Havn. Forhåbentlig kan vi lære lidt om hvad vi skal gøre med byen i fremtiden ved at se på hvad vi gjorde, og ikke gjorde, i fortiden.

OL og multihal fylder meget i medierne for tiden. København har fået den store OL-konference i 2009, og både på Christiansborg og på Rådhuset flirtes der med tanken om København som vært for OL i 2024. Ja tak, siger vi her på KBH. Lige så chokerede vi er over at danske politikere tør tænke stort, lige så glade er vi for det. Jantelov og små sko fra Kvickly der klemmer de små sure tæer har vi rigeligt af. Danmark er et af verdens mest velhavende og udviklede samfund, så selv om vi er små, er der intet til hinder for at være vært for verdens største sportsarrangement. Og det vil være en fornøjelse hvis danske politikere for en gang skyld tænker i en top-down model. Altså at man slår sig stort op og bygger de store faciliteter der skal bruges af eliten, men som i høj grad senere også vil kunne benyttes af bredden. "OL er ikke noget for os," lød en kommentar i medierne i marts. "Fru Hansen vil ikke synes det er rart at spille motions-badminton foran 10.000 tomme tilskuerpladser når OL er færdigt." Smid Fru Hansen i havnen og tænk stort. En god start vil være den mega- og multihal som både Bella Center og Parken barsler med for tiden, og som vi skriver om i dette nummer af KBH. Og hvis OL kommer til byen, kan der inkorporeres masser af faciliteter til bredden i de mange byggeprojekter der vil springe op. Men lur mig om ikke Fru Hansen og naboen vil snige sig ind på den store opvisningsbane og tage sig en dyst i projektørlyset.

Abonnement

Vil du være sikker på at blive opdateret om hvad der sker med og i København?

Tegn abonnement på KBH

Ring
38 16 80 39
(kl. 9-13)
eller klik
ind på
kbhmagasin.dk

Pris
1 år: 400,-
½ år: 200,-

DEBAT

SEND DIT INDLÆG TIL
debat@kbhmagasin.dk

LYS I GADEN

For et års tid siden var der en masse snak om nattebelysningen i København i forbindelse med at Peter Olesen udgav en bog om emnet. Siden har der været meget stille. Hvad sker der nu?

På min færd rundt i København har jeg her i en råkold marts måned gået og tænkt videre over emnet. I de store byer i Spanien, Italien, Frankrig og mange andre europæiske lande er det virkelig hyggeligt at gå sig en tur om aftenen selv om det er midtvinter og koldt. Hvorfor? Fordi de mange oplyste bygninger, monumenter og parker skaber en form for intimitet, varme og tryghed. Byen bliver lidt mere dagligstueagtig når den er indirekte

belyst ved facadebelysning. Man får lyst til at bevæge sig rundt i stuen og til at gå ind i dens kroge, dens caféer, barer og forretninger der ikke som i København smækker skoderne i klokken 18 netop som kontorfolket har fået fri. Men ikke i København. Langt det meste af byen henligger i et uindbydende, koldt mørke der får minus 2 grader til at føles som minus 20.

Uuuha, sådan skal det være, var der mange arkitekter der sagde efter at Peter Olesens bog skabte lidt debat om sagen. "Vi skal ikke være Disneyland, og mørket er noget der kendetegner Norden og gør vores by smuk" og en masse andet ævl fik de lukket ud. Kære venner, vil I ikke nok flytte til en eller anden by med hyppige strømsvigt og så lade os andre få lidt lys, liv og puls i gaden.

Det behøver ikke at være lysshow, men bare nok til at skrue op for "varmen". Tak!

(let forkortet af redaktionen)

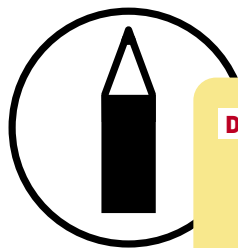
Jonas K., Kbh V

Tak for mail. Vi har allerede en artikel om nattebelysning på tegnebrættet. Den vil blive bragt i et KBH en af de nærmeste måneder. Åo

FOTOCREDIT

I sidste nummer viste vi et billede af den sporvogn som Melbourne havde sendt til kronprinsparret for at ønske tillykke med bette Christian. Men vi havde glemt at skrive at det var Tim Timoleon der havde taget billedet. Det er hermed gjort.

IDÉBANKEN

SEND DIN IDÉ TIL
debat@kbhmagasin.dk

KBH sender to billetter til Empire Bio til månedens bedste, sjoveste, vildeste eller mest underlige idé.

DEN UDDØENDE BY

MÅNEDENS IDÉ

København har som alle andre hovedstæder en magnetiserende virkning på liv. Byen samler på kunstnere, på poeter, på palæstinensere, og på plattenslagere. Det er en by der emmer af historie og kultur. Tænk bare på søerne om sommeren, Frederiksberg Haves både og på det majestætiske område omkring Grundtvigs Kirken. En by der tilsyneladende har alt – lige fra sexbutikkerne på Vesterbro, til de helt nyskabende caféer som Wascator på Nørrebro og Øens Perle på Amager. En by med sit helt eget særlige og sirlige forårssmil – der kommer frem på den første rigtige forårsdag ved søerne og kan ses på alle københavnere den fortryllende dag.

MEN...

Hvad sker der når forretningerne lukker?

Ja – så dør hele centrum og hele den ene side af havnen. Når klokken bliver seks, bliver det centrale København som Ølstykke i november. Byens pulsåre, havnen, er øde som et industrivarter i Glostrup. Og hvorfor, må man

spørge sig selv? Fordi den centrale del af byen ikke er hverken planlagt eller lavet i Københavns ånd. Byplanlæggerne har gennem flere årtier glemt at tænke byens centrum som et sted for byens beboere. Om dagen befolkes centrum af shoppeglade teenagere fra provinsen og om natten af stive bankfolk fra provinsen. Det, der mangler i centrum er byens ånd – i meget bogstavelig forstand. Byen ånder når der leves i den. Når folk ikke lever der, dør byen. Hvis man lavede halvdelen alle kontorerne i City om til boliger – med bopælspligt – så skulle vi se centrum leve.

Planlægningen af centrum og havnen er som margarine: Nok får den maden til at glide ned forbi drøvlen, men det efterlader sig en klisset forfæmelse. Ambitionerne bag bydelens planlægning har margarinenes middel-mådighed og uambitiøse klæghed.

Martin Bergh, københavnere af sind

→ Byens centrum bliver som Ølstykke i november efter klokken 18. Lav halvdelen af kontorerne om til boliger, forestår månedens idémager.

Bare et lille smil...

I sidste nummer bad vi læserne om at nominere den københavnske café med den bedste service - og den med den værste. Vi har modtaget en masse forslag og har på baggrund af jeres begrundelser nomineret fem caféer i hver kategori. Deltag i afstemningen og vind en luksus-brunch på vinderen af Den Gyldne Kop.

DEN GYLDNE KOP 2006

BYENS BEDSTE SERVICE

DET RUSTNE KRUS 2006

BYENS VÆRSTE SERVICE

RUNDE 2

AFSTEMNING

NOMINEREDE

DEN GYLDNE KOP

Risteriet Studiestræde, Kbh K

"De går ikke af vejen for en sjov bemærkning, man kommer altid ud i godt humør efter et besøg."

Café Sult Gothersgade, Kbh K

"Der er bordservice, og de er søde - specielt hende den lyshårede..."

Baresso Rundt om i byen

"Uanset hvilken Baresso du vælger i byen, er medarbejderne altid smilende og venlige."

Café Klimt Frederiksborggade, Kbh K

"Der er altid en fantastisk god service!"

Magazzino Café Amerika Plads, Kbh Ø

"Ikke alene er pigerne storsmilende, men også glade for at være i forretningen, også sidst på dagen hen mod lukketid! Og så ved de noget om den kaffe de serverer...!"

DET RUSTNE KRUS

Café Sommersko Kronprinsensgade, Kbh K

"Det går så langsomt, smil er der langt imellem, og det er umuligt at få kontakt."

Café Zirup Strædet, Kbh K

"Man skal afgive bestilling ved bordet, og det holder ikke. Der går alt for lang tid før de kommer. Når man har bestilt, er der ikke andet for end at vente...og vente...og vente."

Baresso Rundt om i byen

"Der er altid et smil, men det bærer meget præg af et påtaget smil."

Bang & Jensen Istedgade, Kbh V

"Den var engang så hyggelig og familiær på den fede måde - nu er de for unge, for bagstive og for ligeglade med kunderne og serverer gerne med en smøg i munden."

Café Europa Amagertorv, Kbh K

"Vil du have arrogance og attitude i hovedet?"

SEND DIN STEMME TIL

jeppe@kbhmagasin.dk

Senest den 20. april

Du behøver ikke at stemme på både Den Gyldne Kop og Det Rustne Krus. Vi trækker lod blandt alle stemmer om en luksusbrunch på vinderen af Den Gyldne Kop.

1 NOMINERING, april

3 KÅRING, maj

STEDET

Vandpiber og idealisme

Af Kasper Foged Rasmussen • foto: Ty Stange

Det er som at træde ind i en dagligstue. Café Retro er indrettet, så man i hjemlige omgivelser kan nyde en vandpipe, drikke en kold udenlandsk øl eller lune sig med alverdens forskellige kaffetyper.

"Mange andre cafeer er meget upersonlige. Her taler folk sammen og behøver ikke være tjekkede. Stolene er sat op på en måde, så ingen sidder med ryggen til hinanden," fortæller 27-årige Christina Thomsen som har været med til at stable cafeen på benene.

Café Retro er båret af idealisme. Alle arbejder gratis, og overskuddet går til et rehabiliteringsprojekt i Sewa Ashram i New Delhi i Indien. "Vi var en håndfuld mennesker der gerne ville starte et frivil-

ligt projekt hvor overskuddet skulle gå til humanitære formål, men vi fandt ud af at det ville koste cirka en million at starte en café. Så var der en fyr der ringede og fortalte om de her lokaler som han mente at vi skulle tage ned og se på," fortæller hun.

Lokalerne var ideelle, og med økonomisk hjælp fra en fond blev alle cafeens møbler købt hos en marskandiser i Høng for 3.500 kr. Selve caféen hjalp venner og bekendte med at indrette.

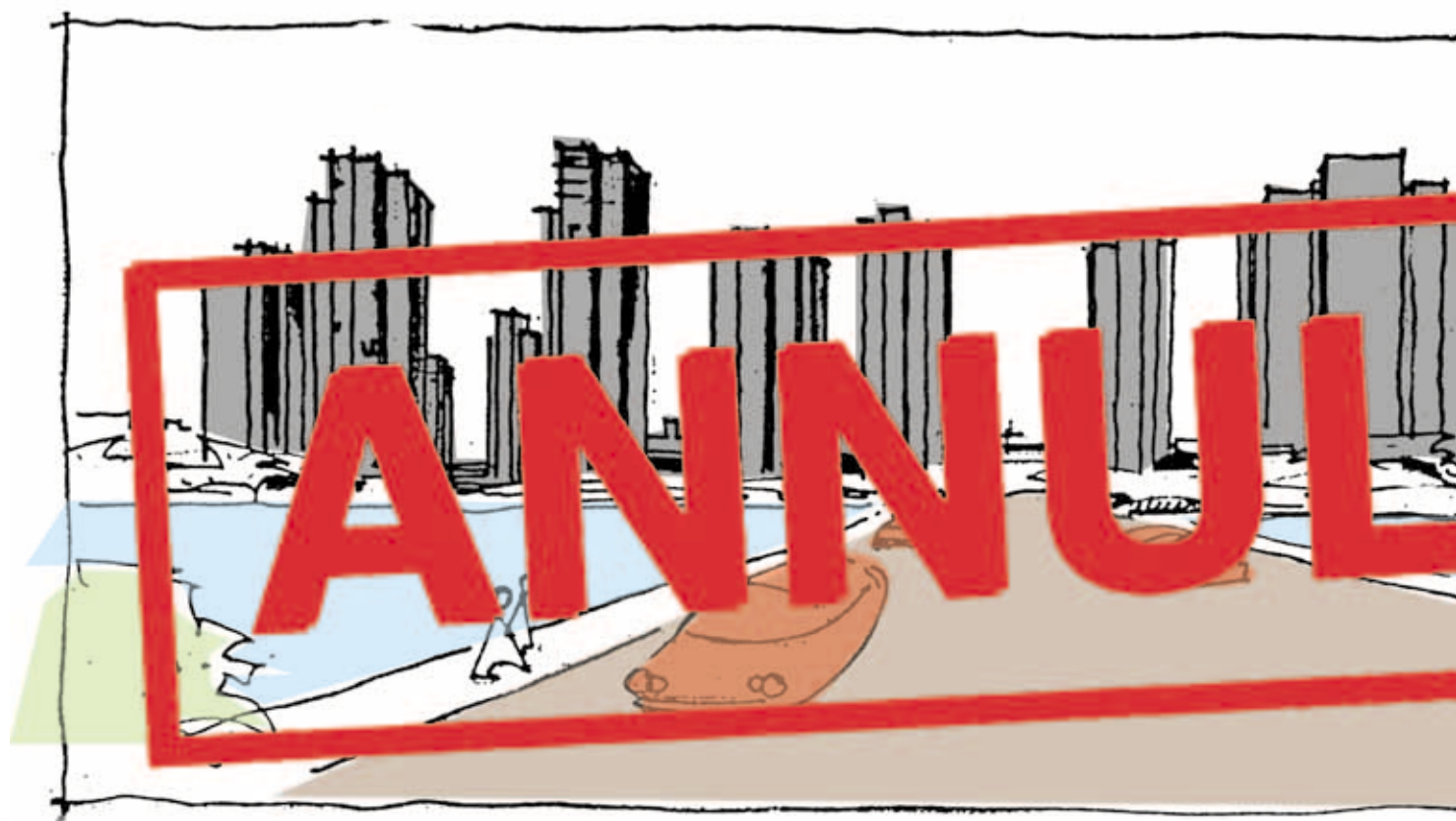
I en del af caféen har en række designere deres ting til salg, og udover livekoncerter byder Café Retro på debatarrangementer og oplæsning omkring den store pejs hvor ilden knitrer lystigt. I et tilstødende lokale på første sal er der indrettet et

refleksionsrum hvor man kan gå ind og få sig en tænkepause fra en hektisk hverdag og filosofere over livet.

Caféen er nu begyndt at give overskud, og den første pose penge er netop sendt til Indien. Så hvorfor ikke støtte et godt formål i hjemlige omgivelser hvis man alligevel føler trang til en kop mokka i godt selskab?

Café Retro

Knabrostræde 26, Kbh K
tir-tor 13-23, fre 13-01, søn 16-23

København - som den ikke blev

Af Jeppe Villadsen

Bag hvert hus i København står ét der ikke blev bygget. Og Københavns udvikling har gennem tiden været fuld af spektakulære, vilde, ja nogen gange næsten forrykte idéer der aldrig blev ført ud i livet.

Søpavillonen udskiftet med et Eiffeltårn. En New York skyline på Frederiksborgsiden af Sankt Jørgens Sø. Det meste af Vesterbro jævnet med jorden til fordel for højhuse. Eller Nationalmuseet omdannet til banegård.

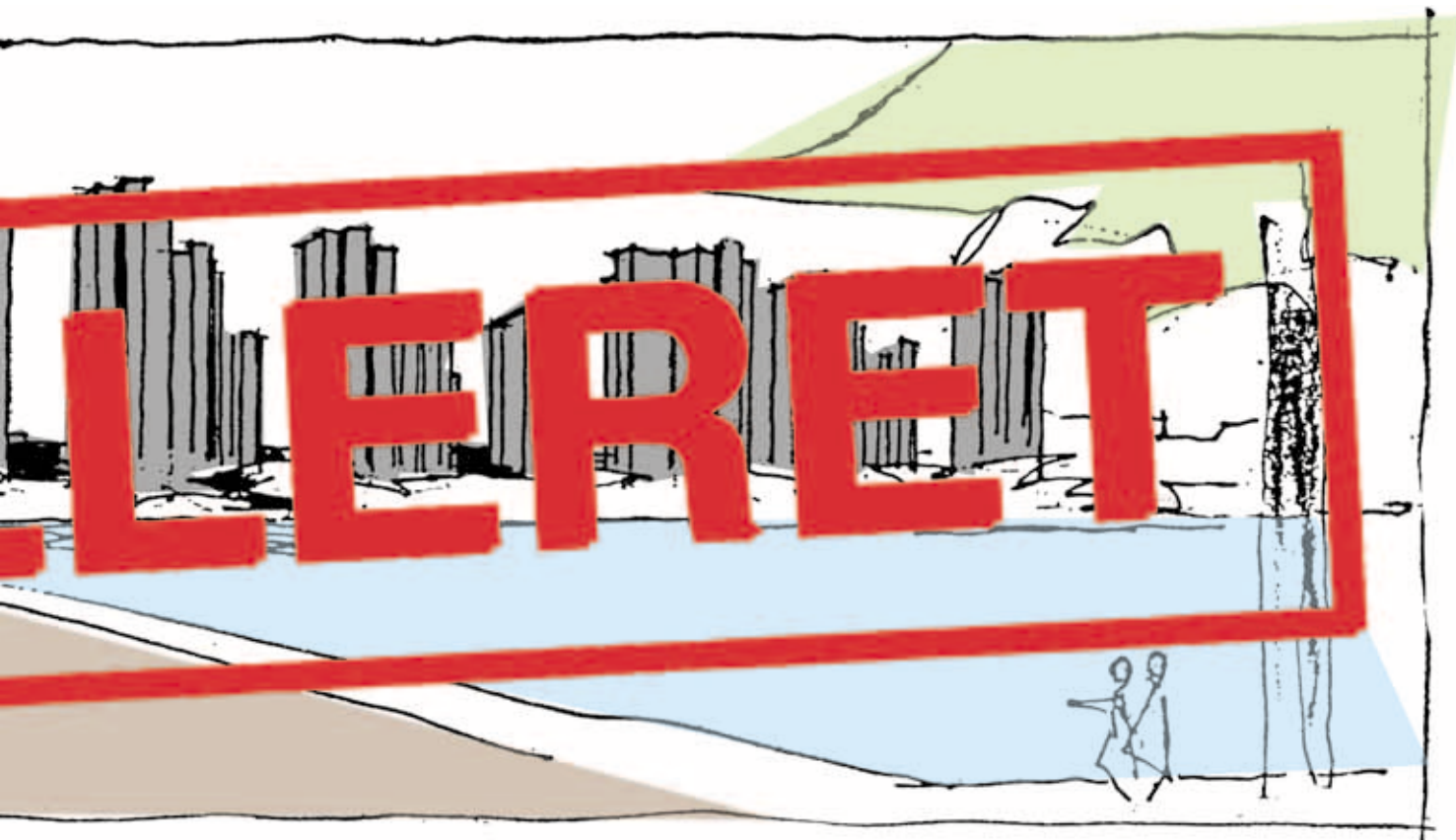
Det er blot en håndfuld af de mange vilde projekter der i tidens løb er blevet udarbejdet for København. Og som – heldigvis vil mange sikkert sige – aldrig blev gennemført. Men modet og visionerne har i hvert fald ikke fejlet noget. Man skal ikke grave ret længe i arkiverne for at forvise sig om at det på lange stræk af byens historie ikke er tilbageholdenhed og fantasiløs-

hed der har præget politikere, arkitekter og byplanlæggere i København.

I 1940 kunne en arkitekt vinde guldmedalje for et projekt der indebar at Nyboder og en række andre historiske perler i området måtte lade livet til fordel for topmoderne højhuse. Og i 1950'erne eskalerede storbydrømmene med Søringen og City Plan Vest der med skyskrabere og motorveje gennem byens hjerte skulle gøre København til en rigtig metropol. Det blev som bekendt ikke til noget selv om de fleste toneangivende arkitekter herhjemme i 50'erne og 60'erne deltog med forslag til hvordan man kunne omdanne København til et dansk New York.

Nogle ærgrer sig måske, men mon ikke de fleste med kuldegysninger mindes den tid hvor København led af truende elephantitis. I sammenligning med de højdesyge 1950'ere tager de omdiskuterede højhuse på Krøyers Plads sig meget diskrete ud.

“Der var en ukuelig optimisme og en ukulelig ånd i forhold til at ville bygge stort og bygge meget. Man havde en plan for at bygge 90.000 industrielt fremstillede boliger om året. Det var også på den tid man byggede Vollsmose, Taastrupgård og Avedøre Stationsby, men København gik stort set fri,” siger Københavns stadsarkitekt Jan Christiansen.

Imellem de mange kuldsejlede projekter har der dog også været arkitektoniske perler som Utzons forslag til en ny Langeliniepavillon fra 1953 der med sin organiske elegance kunne være blevet et af byens fineste vartegn. Eller forslaget om at anlægge en bred kanal fra Sortedam Døssering til Havnen der skulle løbe mellem Willemoesgade og Holsteinsgade.

DEN LAVE BY

Men trods alt undslap København mange af de mest hårdhændede indgreb der ville have gjort varig skade på byens anatomi. Er byplanlægningen da generelt historisk præget af fornuft og omtanke?

“Det vil jeg ikke tage fra dem. Men også en vis sløvhed, og en vis mangel på økonomi. Tidligere var der ting der ikke blev bygget på grund af manglende ressourcer, og det synes jeg – ikke for at være kynisk – godt man kan være en lille smule glad for. Det meste af det man har sagt nej til, er vi jo sådan set glade for,” siger Jan Christiansen.

“Men det er altså også fordi der har været nogle borgere i København der har sagt at byen skal være som den er, og København er original ved at være ‘den lave by’. Jeg talte for nylig med en amerikansk arkitekt på en konference der sagde at der jo kun er København og Washington der ikke har højhuse, og det er da originalt – det skal vi holde fast i og så lægge højhuse ude i kanten af byen.”

Fællesnævneren for de projekter der ikke blev til noget er først og fremmest at timingen har været forkert, mener han.

“De er kommet på det forkerte tidspunkt. Desuden har de måske været placeret på forkerte steder, og så har de været for dyre.”

BEVAR OG FORNY

Har vi så i dag opnået den rette balance mellem bevaring og nybygning – mellem at respektere bydelenes eksisterende udtryk og turde fornyelsen og eksperimenterne?

“Ikke sådan helt endnu, men vi kæmper med det. Det er noget af det vi kæmper aller mest

med – den der med at bevare egenarten og så at kunne forny, og ikke kun forstærke egenarten ved at forny, men også tilføje nye egenarter. Vi finder nok aldrig den helt rette opskrift, men vi er enormt bevidste om hvad vi gør.”

Han mener der er meget at lære af historiens fravalg. Som stadsarkitekt forholder han sig konstant til historien når tommelfingeren skal vendes op eller ned for nye byggeprojekter.

“Vi kan lære alting, og det gør vi hele tiden. Vi skeler faktisk til alle de forudgående eksempler når vi siger ja og nej til projekter. Vi kan lære af det der heroiske: Vi skulle have givet Utzon chancen, og derfor er vi også meget opmærksomme på at de unge arkitekter der popper op nu, skal have chancen når de kommer med noget der er rigtig begavet. Men samtidig skal de selvfølgelig også styres. Vi skal passe på det ikke løber os af hænde, og at vi bevarer den komfortable og humane by. Det er måske i virkeligheden det aller vigtigste. Vi skal kunne bevare samtidig med at vi fornyr, og det kan vi dagligt bruge historien til.” <<

Halvt hævet over normalt niveau skulle Søringen skære 30 meter af søernes bredde. Den store ringgade vil få en klar og stram linieføring og tillade at strømmen af blanke biler får et jævnt, glidende forløb, og den udelukker ikke bevaringen af en fodgængerpromenade, som det hed i planen.

Søslangen der tabte pusten

Sekssporet motorvej langs søerne.

En bred motorvej var i 1960'erne tæt på at skære København tværs over og lægge sig som en kvælende søslange langs indersiden af søerne. Søringen var navnet på den sekssporede motorvejsforbindelse der effektivt skulle lede bilerne ind til centrum af byen uden at belaste den gamle middelalderby.

Søringen var planlagt til at skulle gå fra Lyngbyvejens afslutning ved Hans Knudsens Plads, ad Nørre Allé og Tagensvej, videre langs søerne, forbi Hovedbanegården for at ende ved havnen. Undervejs ville den skære 30 meter af søernes bredde, ligesom en del af Fælledparken og parken foran Rigshospitalet skulle inddrages fordi vejen på dette stykke skulle have 12 spor.

Den ambitiøse plan indbefattede desuden en bil-tunnel under Vesterbro og ud under havneløbet forbi et område på Vestamager der skulle bebygges med højhuse med 25.000 boliger. Sig ikke der ikke var store armbevægelser!

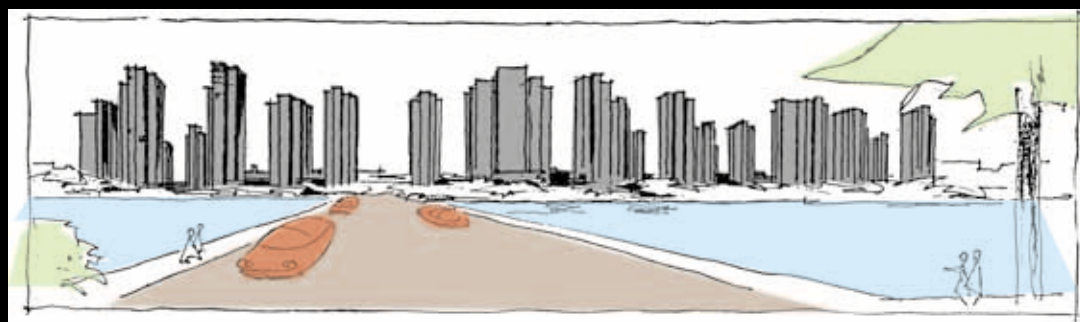
Søringen blev præsenteret første gang i 1958. Året efter blev den vedtaget i Borgerrepræsentationen og i 1964 af Folketinget. De ivrigste forkæmpere var den konservative byplanborgmester Alfred Wassard og den socialdemokratiske overborgmester Urban Hansen der håbede på at motorveje og højhuse kunne standse de riges flugt fra København og kommunens økonomiske nedtur. Men også aviser og arkitekter roste planen for at være visionær og uomgængelig.

Mod slutningen af 1960'erne begyndte der imidlertid at lyde protester fra befolkningen, men det var først da København blev ramt af 1970'ernes oliekrise og konjunkturedgang at Søringen blev opgivet. Det var trafikminister Jens Kampmann (S) der i 1973 endeligt trak stikket ud af den brølende trafikmaskine der alene for strækningen Hans Knudsens Plads til Sankt Jørgens Sø ville have kostet op imod syv milliarder nutidskroner. Trods beslutningen, der blev bakket op af Folketinget, fortsatte Urban Hansen og Wassard Jørgensen dog planerne et par år endnu hvilket blandt andet betød at området langs den inderste del af Tagensvej blev ryddet.

JV

PROJEKT Motorvej langs søerne

ÅR 1958

Dette syn ville møde én, når man bevægede sig ad Kampmannsgade over Sankt Jørgens Sø - som Jørn Utzon forestillede sig det i sin vinderplan 1957.

Manhattan på Frederiksberg

Skyskrabere langs Frederiksberg søfront og hele området mellem Sankt Jørgens Sø og HC Ørstedesvej bebygget med højhuse kun gennembrudt af et japansk-inspireret havelandskab.

Sådan lød i 1957 arkitekt Jørn Utzons bud på, hvordan man kunne

Sydney fik Operaen. København var tæt på at få sit helt eget Manhattan lige ud til Sankt Jørgens sø.

omdanne det indre Frederiksberg til en moderne storby. Forslaget vandt, med sin Manhattan-lignende skyline, førsteprisen i en konkurrence udskrevet af Frederiksberg Kommune. Få år senere opgav kommunen dog at realisere Utzons plan. JV

Kanal Øbro?

PROJEKT Kanal på Østerbro

ÅR 1969

En 42 meter bred kanal mellem Sortedamssøen og havnen med lystbådehavn, og med Willemoesgade og Holsteinsgade som kajgader. Forslaget var arkitekten Kenneth Langlois' bidrag til KABs Jubilæumskonkurrence fra 1969 for Indre Østerbro. Kanalen ville gen-

skabe den ældgamle forbindelse mellem Sortedamssøen og Frihavnen. Man er dog nødt til – som vist på billedet – at nøjes med at føre kanalen til Strandboulevarden så forskellen i vandstand mellem sø og sund ikke bliver for stor.

JV

Jeg boede selv inde ved søerne på det tidspunkt og lå og demonstrerede nede ved vandet om aftenen. Det var helt vildt, det var godt vi fik den stoppet, det havde været helt sygt i dag at have sådan en kile ind i Vesterbro. Hvis den havde ligget der i dag, havde der simpelthen været tykt med biler. Den var jo effektiv – det var en trafikmaskine.

JAN CHRISTIANSEN, KØBENHAVNS STADSARKITEKT

Helt rundtosset

Trafikpropper var sidst i 1800-tallet ved at sende Rundetårn på flyttetur.

PROJEKT Flyt Rundetårn

ÅR 1898

Den voksende trafik skabte mod slutningen af 1800-tallet problemer i den ældre del af gadenettet der med sine smalle forgreninger ikke var bygget til det. Ved Rundetårn var Købmagergade så smal at to køretøjer ikke kunne passere hinanden. Derfor krævede mange at Regensen, der ligger umiddelbart over for tårnet, blev revet ned. Men den unge arkitekt Anton Rosen, der senere tegnede Palace Hotel på Rådhuspladsen, var kreativ og foreslog at

man i stedet flyttede Rundetårn om på siden af kirken i et opsigtsvækkende forslag fra 1898.

Planen blev som bekendt aldrig til noget. I stedet blev trafikproblemerne løst med det geniale indfald at lave en arkade for fodgængerne igennem Regensens stueetage. Siden Købmagergade blev gågade i 1972, har arkadens vigtigste funktion været at tjene som overdække for gademusikanter og gående i regnvej.

JV

Der var både en landskabelig og en arkitektonisk idé, og så er det jo tegnet af en af verdens aller, aller bedste arkitekter nogensinde. Det han gjorde var at forbinde Frederiksberg Have med søerne i et meget stort landskabeligt træk med vand og alle mulige ting. Jeg kan da godt se at der røg en del villaer og nogle karreer, men dem har vi jo sådan set nok af allerede. Det havde fandeme været flot hvis der havde ligget de der stænger nede ved søerne!

JAN CHRISTIANSEN, KØBENHAVNS STADSARKITEKT

Japan ved Øresund

Jørn Utzons bud på et markant københavnsk vartegn.

En junimorgen i 1944 blev københavnere på vej ned ad Langelinie mødt af et sørgeligt syn: Byens fornemme yacht pavillon fra 1902 var blevet sprængt i luften af besættelsesmagten som et led i den såkaldte *schalburgtage* hvor tyskerne søgte at hævne sig på den danske modstandsbevægelse for sabotageaktioner.

I 1953 udskrev kommunen en arkitektkonkurrence: Tegn en bygning for Den Kongelige Danske Yachtklub med selskabslokaler og restaurant. Byningens attraktive beliggenhed ud til Øresund fik mange yngre arkitekter til at haste til tegnebordet.

Blandt de indkomne forslag var et ambitøst og elegant pagodetårn i beton, tegnet af den 35-årige Jørn Utzon. I tværsnit lignede Utzons pa-

villon et træ. Opad stammen bugtede trapperne sig, og der var naturligvis skabt plads til en elevator i midten. Udsigten kunne nydes fra et hvilket som helst sted i restauranterne på de cirkelformede dæk.

Men dommerne – som i øvrigt talte navne som Arne Jacobsen og Hans J. Wegner – fandt at måden det høje tårn var konstrueret på ville medføre “en uheldig spredning af lokalerne”. Sådan lød i al fald den officielle forklaring. Utzon måtte nøjes med en tredjeplads, og Eva og Nils Koppels firkantede boks vandt.

FOR MONUMENTAL

“Man kan roligt sige at Utzons pagode var for dristig til 1950’ernes Danmark,” fortæller arki-

Dronning Louises Bro som basar

Dronning Louises bro omdannet til en butiksgade a la den berømte Ponte Vecchio bro i Firenze? Hvorfor ikke, tænkte arkitekt Blichfeldt da der i 1884 skulle bygges en afløser for den eksisterende Peblingebro. Han var klar over at der allerede manglede ledige butikslokaler i den nybyggede forlængelse af Frederiksborggade der hurtigt var blevet en driftig forretningsgade.

PROJEKT Langeliniepavillonen

ÅR 1953

Man kan godt ærgre sig over at den ikke blev bygget. Den eneste trøst er at det projekt der blev bygget i stedet, faktisk er ret godt - i virkeligheden måske det bedste projekt Koppel nogensinde har lavet. Men Utzons hus havde været en genistreg. Og det ville være et flot eftermæle, for vi har ikke rigtig Utzon-huset i København – du skal faktisk helt til Gladsaxe.

JAN CHRISTIANSEN, KØBENHAVNS STADSARKITEKT

tekt og skribent Merete Ahnfeldt-Møllerup som har beskæftiget sig indgående med Utzon.

Når dommerkomitéen fravalgte Utzons pagode, hang det sammen med en stærk skepsis overfor det monumentale element i det dramatiske tårn, mener Ahnfeldt-Møllerup. I perioden efter krigen diskuterede man indgående konflikten mellem “social” og “monumental” arkitektur. Mange forbandt det monumentale med kommunistiske og fascistiske regimer hvor arkitekturen var blevet anvendt som propagandaredskab. Social arkitektur repræsenterede et åbent menneskesyn som man ikke fandt i Utzons pagode. “Egentlig er det en skam for et demokrati har også brug for monumenter,” siger Ahnfeldt-Møllerup. *EO*

PROJEKT Shoppingbro

ÅR 1884

I Blichfeldts forslag, der matchede det nybyggede og lovpriste boligkompleks ved Søtorvet, blev der i broens buegange plads til både større og mindre handlende, og de åbne portaler gav en smuk udsigt ud over søen. Ude og Hjemme, hvor denne tegning er fra, bedømte da også butiksbroen til at være en "både i praktisk og kunstnerisk henseende vellykket plan". JV

Det er et stort tab for byen. Rigsarkiv-bygningen i Ørestad var en fantastisk konstruktion med den der fuldstændig kompromisløse arkitektoniske ekspressivitet. Nu har vi i stedet fået koncertsalen som også er verdensarkitektur, så det er ikke så slemt som det har været, men det havde været flot også at kunne byde på Rigsarkivet. Det var et arkitekturværk vi mistede der.

JAN CHRISTIANSEN, KØBENHAVNS STADSARKITEKT

Det tårnhøje helvede

Arkitekt Bent Helweg-Møller gav i 1933 dette bud på et 200 meter højt tårn. "Verdens højeste tårn på Søpavillonens grund, 20 meter højere end Eiffeltårnet", lød Politikens præsentation af projektet. Omtalen slog fast at det færdige tårn ville tage sig pragtfuldt ud når det spejlede sine farvestrålende, blinkende reklamer i søen. JV

PROJEKT Verdens højeste tårn

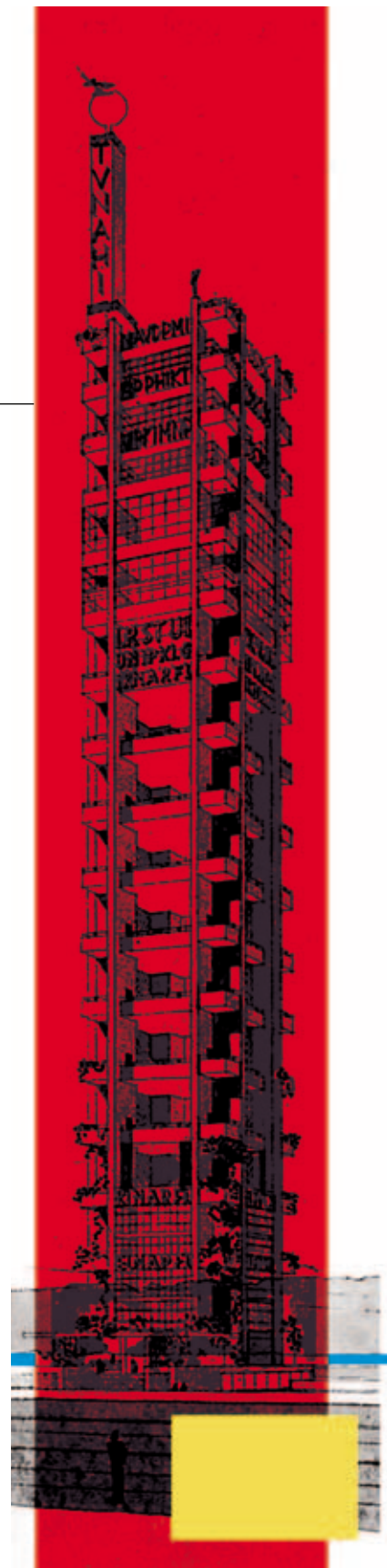
ÅR 1933

Gemt i arkivet

PROJEKT Rigsarkivet

ÅR 1996

Et af de senere års projekter der har gennemgået den mest omtumlede tilværelse er byggeriet af Rigsarkivet. Først var det meningen at arkivet skulle være et vartegn i den nye Ørestad. Den tyske tegnestue Behnisch, Behnisch & Partner vandt i 1996 konkurrencen om en ny bygning til rigets 140 hyldekilometer arkiver, og med et tårn på 80 meter tegnede til at blive et spektakulært monument for den ambitiøse nye bydel. Men i 2002 besluttede kulturminister Brian Mikkelsen at prisen på 1,7 mia. kroner var for høj og byggeriet for gammeldags. Derpå fulgte en heftig diskussion om hvorvidt arkivet skulle flyttes til Odense. Hele balladen endte med at Rigsarkivet nu bliver opført på baneterænet bag Hovedbanegården. Prisen for det endelige projekt anslås til kun at blive halvdelen af det oprindelige prestigeprojekt. Til gengæld endte det skrinlagte projekt i Ørestad med at koste staten 180 mio. kr. JV

Det vilde vesten

I 50'erne skulle højhuslængsler og motorvejsdrømme omdanne København fra miniput til metropol.

PROJEKT	Riv indre Vesterbro ned
---------	-------------------------

ÅR	1958
----	------

City Plan Vest er navnet på Søringens ikke mindre dominante tvilling. Planen gik i al enkelthed ud på at hele det indre Vesterbro skulle rives ned og erstattes af kontorlandskaber med luksuslejligheder i de øverste etager og 7.000 P-pladser i tilknytning til en motorvej som skulle føre folk mellem København og omegnskommunerne. Efter planen skulle Halmtorvet omdannes til et trafikcenter hvor Søringen blev flettet sammen med Holbæk-motorvejen.

Københavns Borgerepræsentation vedtog i store træk planen i 1964. Den blev aldrig til noget, men blev først officielt opgivet i 1985. I dag er et af de få synlige mindesmærker over City Plan Vest det ensomt placerede højhus på Halmtorvet der huser Politiets Station 1. JV

➔ Sådan ville området omkring Halmtorvet se ud hvis City Plan Vest var blevet gennemført.

City Plan Vest var helt uden arkitektonisk idé. Den var ligesom Søringen en mærkelig størrelse – et meget overgjort modernismetresseragtigt projekt. Meget futuristisk og måske også lidt heltmodigt, men langt fra den humane by og også langt fra det som Vesterbro er blevet til, nemlig en tro kopi af det gamle bare i en mondæn udgave.

JAN CHRISTIANSEN, KØBENHAVNS STADSARKITEKT

PROJEKT	Krøyers Plads
---------	---------------

ÅR	2003
----	------

Fantastisk men ikke på Christianshavn

Mens vores forsigtige naboer mod øst lod spanske Santiago Calatrava opføre et 190 meter højt byggeri i Malmø, udskrev statens ejendomsselskab Freja en arkitekt-konkurrence for Krøyers Plads på Christianshavn. Freja lagde op til en "ekspressiv bebyggelse", og valget faldt på den hollandske arkitekt Erick van Egeraats højhuse.

Med en højde på 55 meter fordelt på 14 etager brød husene både kommuneplanens rammer og en 45 år gammel regel om at der kun må bygges i fem-seks etagers højde i indre København.

Men Egeraats højhuse bød også på farvet glas, skrå tage i forskellige skæve vinkler

og en skævvredet placering af de seks huse på grunden ud til havnefronten. Daværende Bygge og Teknikborgmester Søren Pind var begejstret.

Der var imidlertid intens modstand blandt beboerne på Christianshavn. Højhusene ville ødelægge den historiske bydel, sagde man. 14.000 borgere protesterede da der var offentlig høring om byggeriet.

I marts 2005 blev projektet stemt ned af nervøse politikere i Borgerrepræsentationen.

"Arkitekten har lavet et fantastisk byggeri, men det er ikke Christianshavnerhuse," sagde daværende miljøborgmester Winnie Berndtson.

Og dét blev enden på den diskussion. EO

Paris ved søerne

PROJEKT	Eiffeltårn i København
---------	------------------------

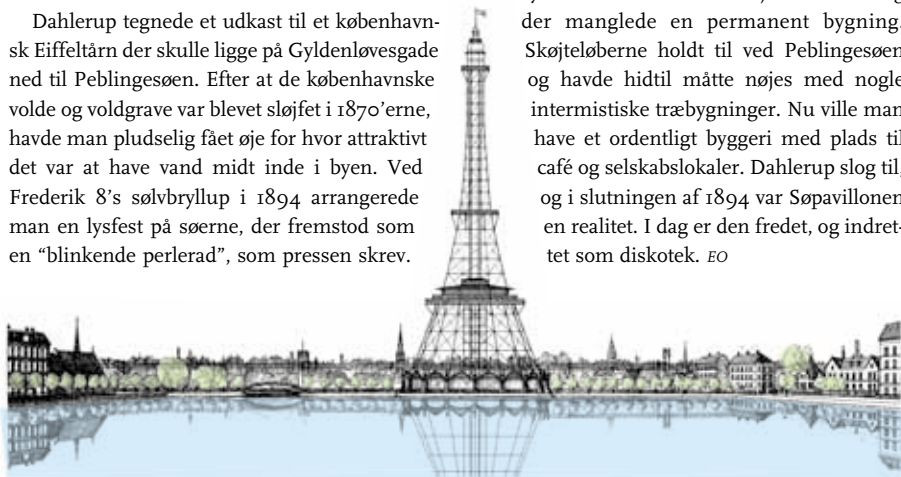
ÅR	1894
----	------

I 1889 besøgte arkitekten Vilhelm Dahlerup, manden bag blandt andet Det Kgl. Teater og Statens Museum for Kunst, Verdensudstillingen i Paris og så hvordan Gustave Eiffels tårn var blevet et ekstraordinært vartegn for byen. Det skulle København ikke stå tilbage for.

Dahlerup tegnede et udkast til et københavnsk Eiffeltårn der skulle ligge på Gyldenløvesgade ned til Peblingesøen. Efter at de københavnske volde og voldgrave var blevet sløjfet i 1870'erne, havde man pludselig fået øje for hvor attraktivt det var at have vand midt inde i byen. Ved Frederik 8's sølvbryllup i 1894 arrangerede man en lysfest på søerne, der fremstod som en "blinkende perlerad", som pressen skrev.

Den prominente placering af Dahlerups dramatiske tårn var oplagt.

Men tårnet nåede dog aldrig længere end til tegnebrættet. Et udsigtstårn uden andet formål end at rage op var alligevel for dekadent for københavnerne. I stedet blev Dahlerup hyret af Københavns Skøjtølberforening der manglede en permanent bygning. Skøjtølberne holdt til ved Peblingesøen og havde hidtil måtte nøjes med nogle intermiste træbygninger. Nu ville man have et ordentligt byggeri med plads til café og selskabslokaler. Dahlerup slog til, og i slutningen af 1894 var Søpavillonen en realitet. I dag er den fredet, og indrettet som diskotek. EO

Når du vågner, fortsætter drømmen

– bare kig ud af vinduet

I gå-afstand til S-tog og busser, tæt på City, Tivoli, Field's og meget andet. Boliger præget af unikt dansk design, bygget i bedste materialer, beliggende i smukke og individuelt tegnede kanal- og kajhuse – med stor fælles gårdhave P-kælder og havnebad lige om hjørnet. Kanalbyen i Københavns Havn er stedet, hvor din drøm bliver til skøn virkelighed.

www.nordicombolig.dk

Førstevælger

Kom på fordelisten

- Du bliver løbende informeret om nye boligprojekter og bliver inviteret til gennemgang, før boligerne udbydes på markedet
- Du kan reservere op til tre forskellige boliger, i prioriteret rækkefølge
- Du bliver tilbudt boliger, som matcher dine behov, der hvor reservationen ophører
- Du får automatisk besked, når din drømmebolig er der.

For de hurtige

Kanalbyen "Sluseholmen" består af 11 små øer, der alle er omkranset af kanaler. På Øen Fyrholm flytter de nye beboere ind i deres drømmebolig allerede til efteråret.

På Lindholm arbejder vi i øjeblikket med de næste etaper og hele øen er indflytningsklar til december 2007. Lindholm består af både kanalhuse og de større kajhuse, og til priser, som for mange gør livet ved vandet til mere end en drøm

Lyst til livet

Alle boligerne på Lindholm har smukke facader, du finder ikke to facader som er ens, alle har sin egen identitet. Alle boligerne har altan mod kanalerne, og mange vinduer skaber et vidunderligt dagslys i boligerne.

Mange boliger har forskudte niveauer og de øverste boliger har store tagterrasser. Uanset hvilken lindholm-bolig du vælger, får du et hjem, du vil glæde dig over at vågne op til hver dag.

Flyt til Lindholm i Københavns Havn
- vi bygger din drømmebolig lige nu

NORDICOM

KBH UPDATE

NYT FYRTÅRN TIL BYEN

af Kasper Foged Rasmussen

I denne måned vil et fyrtårn begynde at rejse sig på Amerika Plads. Ikke et af den vanlige slags, men et hus med lejligheder der vil rejse sig så højt at det kan bruges som pejlemærke i horisonten.

Når det alternative fyrtårn til sin tid står og skuer over havnen, kan man sende en venlig tanke til tegnestuen Lundgaard & Tranberg der har udformet projektet som er endnu et skridt imod forvandlingen af Amerika Plads på Østerbro fra industrihavn til et eksklusivt bolig- og kontorområde. Ifølge arkitekt Michael Kvist skal det nye hus både markere indgangen på det nye boligområde på Amerika Plads og blive et vartegn som man vil lægge mærke til både fra byen og fra vandet.

Fyrtårnet bliver en kombination af et 48 meter højt tårn fordelt på 15 etager samt en seks etagers vinkelformet bygning som tilsammen kommer til at byde på 89 lejligheder for folk med rigeligt på kontoen. Både tårnet og den tilstødende bygning bliver klædt i mørkegrå naturskifer fra top til tå hvilket er noget ganske særligt for en bygning af den størrelse. Af samme grund betegner Hans Villadsen fra NCC fyrtårnet som en markant og meget anderledes bygning som københavnernes kan se frem til.

MINDRE MOD TOPPEN

Fyrtårnet kommer til at læne sig mod det 62 meter høje Kobbertårn mod nord, men vil adskille sig væsentligt i kraft af sin facon. Tårnbygningen bliver i sin arkitektur mindre og mindre mod toppen på samme måde som et fyrtårn, og den tilstødende lavere bygning får mod Kalkbrænderihavnsgade et særligt spil i facaden i form af store karnapper og altaner. «

FYRTÅRNFAKTA

- Det samlede areal bliver 10.000 m² boliger samt 4.000 m² parkeringskælder. Pris: 350 millioner kroner.
- Indflytningsklar i juli 2007.

HVEM ER DU?

KBH har haft 9 numre på gaden, og nu vil vi gerne vide lidt mere om hvem vores læsere er, og hvad I bedst kan lide i bladet.

Hjælp os ved at klikke ind på

www.kbhmagasinet.dk

Og svar på 10 hurtige spørgsmål. Det tager ét minut, og blandt deltagerne trækker vi lod om et Nikon COOLPIX S3 kamera til en værdi af 3.000 kroner.

UNDERSØGELSEN KØRER TIL OG MED 30. APRIL

LÆSERUNDERSØGELSE

vind et Nikon COOLPIX S3

- COOLPIX S3 er på størrelse med et Dankort, supertyndt og med en utrolig stor farveskærm på hele 2,5". Aluminiumshuset kan være i selv den mindste lomme, og Nikkor objektivet med ED-glas sikrer skarpheden. COOLPIX S3 er naturligvis forsynet med Nikons unikke teknologier: Matrix lysmåling, D-Lighting, Ansigtsprioriteret AF og Automatisk retouchering af røde øjne.

Pink sneaker

København-designgruppen *Wood Wood*, der står bag to street-couture butikker i Krystalgade, lancerer nu en unik pink sko i samarbejde med Adidas.

Med vanlig sans for retro-cool har sportsgiganten Adidas valgt at relancere deres "Adicolor" serie fra 1983. Dengang gik konceptet ud på at kunden fik udleveret et sæt farve-tuscher og

selv dekorerede den hvide sko. I 2006 har Adidas dog allieret sig med 12 designere fra hele verden og bedt dem farvelægge skoen med den originale farvepalet fra 1983.

Adidas gik på jagt efter hippe skandinaviske designere, og Wood Woods kombination af undergrund og avantgarde var den designprofil der

appellerede mest.

Resultatet er den usædvanlige pink-sorte sko der koster 1.500 kr. og kan købes i butikken fra 1. april.

WoodWood er eneforhandler af adicolor-serien i Danmark. Designerne bag de øvrige 11 adicolor-sko tæller prominente navne som *Colette* i Paris, *HUF* i San Fransisco, *The Hideout* i

London, *Styles* i Japan og *Dave's Quality Meat* i New York.

Bag WoodWood står designer Karl-Oskar Olsen, grafisk designer Brian SS Jensen og manager Magnus Carstensen.

Wood Wood
Krystalgade 4 & 7, Kbh K

PSP på tur

Logitech har med PSP Playgear Amp gjort det muligt for de heldige ejere af en PSP at opgradere den lille spille-djævel til en indbydende mini media-player. Den er ideel til lange rejser på grund af den kompakte størrelse og

alle de forskellige muligheder for at sætte strøm til apparatet. Playgear høj-talerne sørger for god lyd, og alt man skal gøre for at få adgang til timer i selskab med film, spil eller musik er at koble den på stikket i holderen. PSP

Playgear Amp inkluderer naturligvis en rejsetaske hvor sættet ligger lunt og sikkert indtil man skal bruge det igen.

Set i byen til 328,-

PC farver

Golla er et finsk firma der designer tasker. I lang tid har det dog kun været muligt for de danske forbrugere at købe deres indpakning til mobiltelefoner, men nu kan man også få fingre i deres kollektion til bærbare computere. En dejlig nyhed for alle dem der er til farver og spas og trætte af at pakke deres smarte bærbare ind i grimme, sorte tasker fra den lokale kontorforsyning. Denne model, Flower Red, har et stort indvendigt rum med 2 lommer, organizer med 2 CD-rum, kuglepen og nøgleholder, velcro, skulderstroop og andet dejligt hejs.

Denne model: 695,-

Tale i træ

Hvis man er hurtig og har afsat 17.000 kr. til sin næste mobiltelefon er Professionel EM fra Mobiado en mulighed. Det er første gang at en producent pakker en mobil ind i træ, og den eksklusive sag bliver kun fremstillet i 200 eksemplarer. Træsorten er den elegante ibenholt, og knapperne er i titanium. Der er naturligvis tale om en tri-band model med 1-megapixel kamera.

www.mobiado.com

Porsche-DAB

Eton har sammen med Porsche Design kreeret denne lækre sag hvor man med den seneste DAB teknologi kan høre det man lyster når man lyster. Designet er enkelt og kvadratisk tilsat en spids runde cirkler. De indbyggede højtalere og den integrerede subwoofer skulle give en lyd som mange radioer kun kan

lytte efter med misundelse. Radioen introduceres først på det danske marked i løbet af sommeren.

Pris: ca. 4.000,-

Pixie

Drengene bag Verdens Mindste Kaffebar på Tullingsgade på Vesterbro har slået til igen. På Bopa Plads, ved siden af Café Bopa, ligger nu caféen Pixie. Drengene åbnede caféen for godt en måned siden med ønsket om at bringe den unge Vesterbro-stemming til de barnevognsfyldte gader på Østerbro. Caféens lokaler er hyggelige og intime og fyldt med 80'er og 90'er legetøj – små figurer og robotter. Vintage borde og stole står tæt og blander sig med de andre hjemlige ting og sager. I disse hjemlige omgivelser kan man blandt andet nyde et godt måltid cafémad med inspiration hentet fra alle fire verdenshjørner. Torsdag, fredag og lørdag holder Pixie åbent til kl. 02, og i den nærmere fremtid vil forskellige dj's lægge vejen forbi Pixie i de lidt senere aftentimer. Når foråret viser sig, kan Pixie også lokke med udendørsservering i Østerbro-idyl på Bopa Plads.

Pixie, Løgstørgade 2/Bopa Plads, Kbh Ø

Fox Kitchen

Det hippe Hotel Fox hipper videre. Ud over dets kunstneriske værelser og funky lobby, finder man i bunden af hotellets dets tilhørende restaurant, Fox Kitchen. Interiøret er i tråd med resten af hotellet, kunstneriske mønstre snor sig op ad væggene, og belysningen kommer fra stearinlys og neon. Der åbnes for restauranten kl. 17:00, og så serveres der velsmagende sund mad fra et innovativt nordisk køkken. Trods kælen for indholdet er retterne ikke ubetalelige – den dyreste hovedret koster 150 kr. Hvis vin er for kedeligt til middagen, kan man i stedet bestille en cocktail der er sammensat så den rammer retten. I weekenden kan man fortsætte i hotellets lobby hvor Fox Bar har åbent indtil kl. 02 med kreative cocktails og elektroniske beats.

Hotel Fox, Jarmers Plads

STOLE

Skal enden placeres i formspændt finér, læder eller plastic?
KBH guider igennem de nyeste stole i byen

Blowback

Slæng dig som en fugl i egen rede. Blowback kommer i handlen i løbet af foråret og er designet af den veletablerede duo Foersom og Hiort-Lorenzen.

Pris: endnu ikke fastlagt
Hay CPH, Pilestræde

Pavia

Tjekket blanding af stål og formstøbt akryl designet af den israelske designer og kunstner Arik Levy. Stolen fås i fem farver.

Pris: 1.850,-
Bolia, Chr. IX Gade, Kbh K, eller Field's

Aurora

Jørn Utzon tegnede Aurora-stolen for mere end 40 år siden da han tegnede møbler til Opera Huset i Sydney. Det er imidlertid først nu at stolen er sat i produktion. I forbindelse med byggeriet af operahuset blev der brugt store konstruktioner af formpresset træ. Det går igen i Aurora hvilket giver stolen de bølgende træk. Aurora betyder for øvrigt Nordlys – et fænomen der inspirerede Utzon til stolens form.

Pris: fra 15.000,-
Forhandler oplyses på tlf. 64 73 11 88

Sierre

Sierre er designet af Busk + Hertzog, og missionen var at skabe det perfekte møbel til folk der elsker deres iPod, TV eller spillekonsol. Man kan sidde på rygstykket, sædet eller bruge den ekstra pude i ryggen til at sidde med på gulvet. Kan fås som både lounge sofa og lounge stol. Kommer i handelen til maj.

Pris: 4.500,- (stol), 8.000,- (sofa)
Forhandler oplyses på 54 16 06 80

Florence

Amerikansk *pimpet* diner-æstetik tilsat et skvat europæisk lounge og en teskefuld japansk 80'er-motorcykel. Florence er en ny stoleserie i krom og læder lavet specielt til Idé Møbler som de senere år har forsøgt at støve et lidt konservativt image af sig og blive en anelse mere *funky*. Om det er lykkedes, skal vi ikke gøre os kloge på, men stolene, som er designet af Kristian Dylmer, leveres med både drejefunktion og vip i ryggen. De produceres i et

udtal af forskellige læderfarver og stoftyper og kan erhverves fra efteråret 2006 fra en af Idémøblers tre butikker i københavnsområdet.

Pris: 5.999,-
Idé Møbler, Gl. Kongevej m.fl.

Shel

'Shels' bærende idé er at bukke en tynd rustfri stålplade. Derved opnås både stor styrke og et let og elegant design. Kommer i handelen i løbet af sommeren. Design: Gunnar Moen.

Pris: fra 8.247,-
Forhandler oplyses på tlf. 62 21 53 00

Cameo

Enkelt formsprog og rene linier designet af Blum og Balle. Et klassisk, let udtryk med tilbagelænet stel. Op til 40 stole kan stables, og de fås i både finer og plast.

Pris: fra 900,- til 1.350,-
Forhandler oplyses på tlf. 99 50 55 00

Lounge Lite

Designet af Rud Thygesen. Mederne er fremstillet i aluminium, og sæde og ryg fornemmes fra siden som svævende – let og enkelt.

Pris: 16.500,-
Forhandler oplyses på 86 28 88 11

Fjord Relax

Den spanske designer Patricia Urquiola står bag 'Fjord-Relax' stolen som bugter sig om den heldige ejers krop og byder på et usædvanligt armlæn.

Pris: 16.500,-
Interstudio, Gammel Køge Landevej

Æg

Arne Jacobsen designede Ægget i 1958 til SAS Royal Hotel i København. Den organisk formede stol er siden blevet synonym med dansk møbeldesign over hele verden. Hollandsk-fødte Tord Boontje er en af Europas mest lovende

unge designere, og dette er hans bud på en ny indpakning af klassikeren.

Pris: 43.568,-
Forhandlerliste på www.fritzhansen.dk

making room for **personality**

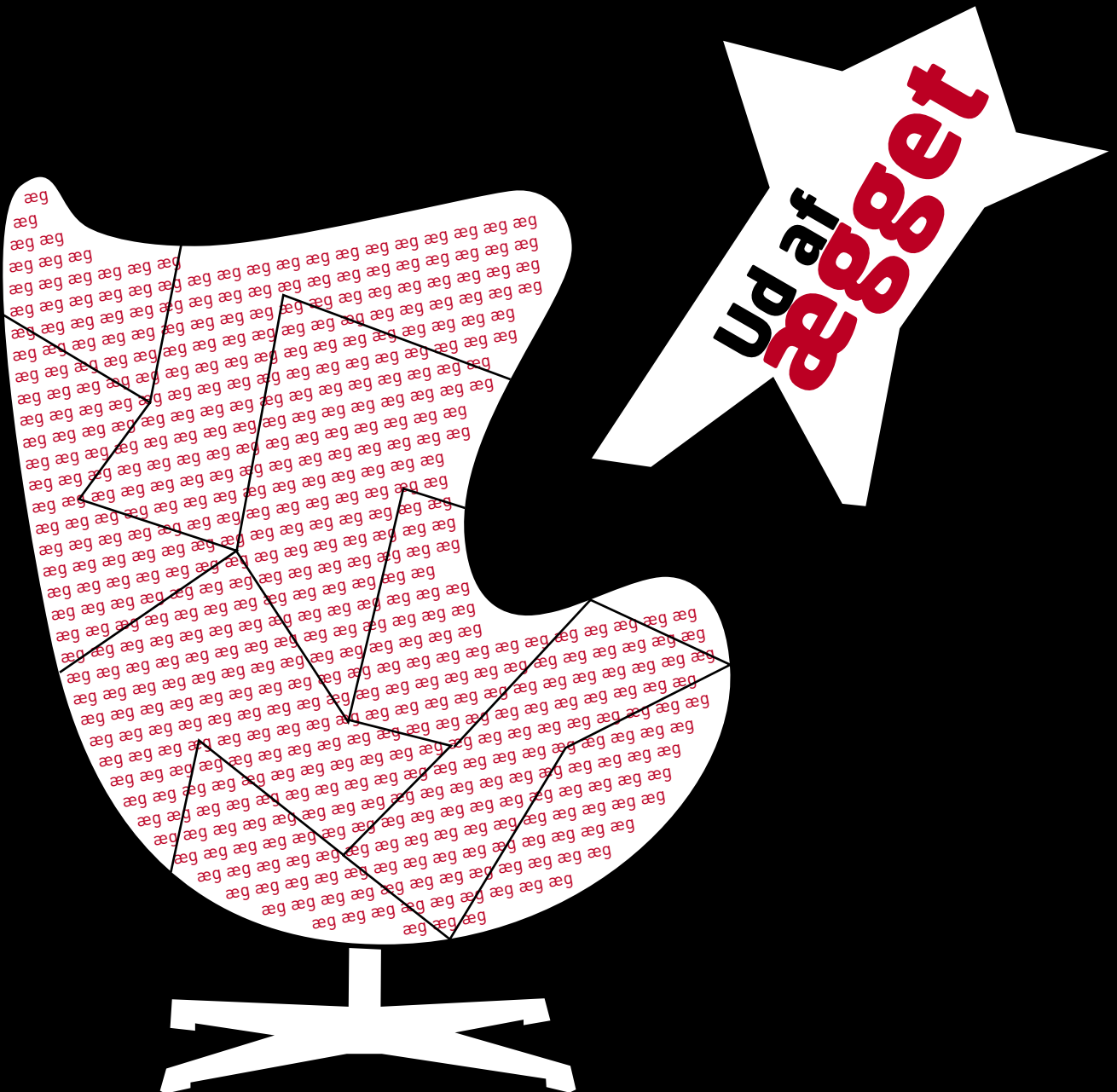

made by **you**

Man skal være stolt af det, man kan. Turde at folde sin passion ud og være generøs med alt det skønne, man kan udrette. Men det kræver mod. Sådan er det også med livet. Det er op til dig at skabe dit eget rum.

Montana
www.montana.dk

I årtier skyggede Myrer, Æg og Svaner for udsigten til nye talenter i dansk møbeldesign. Men nu er en hel generation af unge møbeldesignere i fuld fart på vej frem i lyset.

- Wegners Y-stol der blev halveret på Trapholt Kunstmuseum. Designet i 1950, og den produceres stadig i 10.000 eksemplarer årligt. Pris fra 3.245,-

- Thomas Bentzen udgør en del af designfællesskabet Remove. Hans skammel, Plus, kan stå for sig selv – eller man kan købe flere og sætte dem sammen som et puslespil. Pris: 1.900,-

Det var midt i 1990'erne at en gruppe unge møbeldesignere besluttede at gøre noget drastisk. Med en motorsav halverede de Wegners berømte Y-stol fra 1950 under stor mediebevågenhed på en designudstilling på Trapholt Kunstmuseum.

Aktionen bundede ikke i modvilje over for den gamle møbelmester, men frustration hos de unge designere der i årevis havde samlet på afslag fra møbelproducenterne. Motorsavs-massakren, som happeningen hurtigt blev døbt, var et opråb til møbelindustrien om at vågne op efter nærmest at være sovet ind på laurbærrererne.

“Mange af de traditionsrige danske møbelproducenter var dengang meget tilbageholdende med at give de unge en chance. Man var blevet vant til at dansk møbeldesign var noget de gamle drenge stod for: Arne Jacobsen, Børge Mogensen, Wegner, Kaare Klint osv. Alle dem vi i dag kalder danske møbelklassikere. Og selv om mange af møblerne stadig var moderne i designet, så havde de jo på det tidspunkt både 30 og 40 år på bagen,” siger Palle Schmidt der har beskæftiget sig med og skrevet om mode og design siden midten af 1970'erne.

“De blev betragtet som nærmest eviggyldige. Men Nanna Dietzel sagde engang: ‘Hvis noget er tidløst, så har det aldrig været moderne,’ og det havde hun sådan set nogen ret i. I hvert fald

var der sket det samme som vi også har set inden for billedkunsten at man ligesom havde sprunget en generation over,” siger han.

EKSPERIMENTER OG LEGELYST

Palle Schmidt peger på at det ikke alene var møbelproducenterne der var ramt af vanetænkning. Også forhandlere, forbrugere og presse havde lukket øjnene for de nye designtrends.

“Møbelforhandlerne er jo generelt meget konservative. De siger: ‘Jamen, når vi kan sælge 100 af Arne Jacobsens Syveren hvorfor skal vi så tage nogle af de unge møbler ind?’ Og samtidig er

forbrugerne også meget forsigtige. Man vil hellere signalere god smag ved at købe nogle stole af Arne Jacobsen der er velafprøvet end at vove sig ud i nyere ting. Selv de forbrugere der er jævnaldrende med de unge møbeldesignere var indtil tre-fire år siden meget tilbageholdende.”

Aktionen på Trapholt ændrede langt fra tingene med et slag. Men gradvist begyndte unge møbeldesignere at få hul igennem hos producenterne. Ikke mindst takket være deres store lyst til at eksperimentere og udfordre den gængse opfattelse af hvordan et møbel skal se ud.

“Folk som Hans Sandgren Jakobsen og Niels »

PALLE SCHMIDTS **5** STÆRKE

LOUISE CAMPBELL

Fordi hun betjener sig af et helt grænseoverskridende og personligt formsprog hvor intet er forudsigeligt eller genkendeligt, og hvert nyt møbel adskiller sig fra hendes tidligere.

Til højre: Tub

- Dynamisk hvilemøbel der lægger op til dovent dagdriveri. Navnet er Wave, og møbelskulpturen er frembragt af designduoen Anne Mette Jensen og Morten Ernst. Koster cirka 70.000 kr.

- Det er designeren Morten Voss der har skabt det elegante bord som går under navnet IO Oval. Lethed er kodeordet hvilket kommer til udtryk i den næsten svævende bordplade som holdes oppe af tynde ben i rustfrit stål. Prisen starter ved 13.900 kr.

PALLE SCHMIDTS **5** STÆRKE

KASPER SALTO

Fordi han på fornem vis viderefører den klassiske møbeltradition og alligevel giver den et helt opdateret, nutidigt udtryk.

Herover: Ice Stol

Hvass var blandt de første til at gå alternative veje, finde nye materialer og blande ædle træsorter med stål og plastic – modsat møbelklassikerne der dyrkede træet og gav det den meget sofistikerede behandling som dansk design er blevet kendt for.”

PLASTIC I STOR STIL

“Plastic har altid haft ry for at være et anden- eller tredjerangsmateriale. Sådant en som Verner Panton så mange ned på fordi han lavede møbler af plastic, men i dag er det jo anerkendt som et super sofistikeret materiale som mange af de internationale møbelskabere bruger i stor stil. Dvs. de unge designere har simpelthen sprængt

rammerne for hvordan man skal omgås materialerne.”

“Der er meget fandenivoldskhed over den nye generation. De laver møbler til en ny tid. Og så har de bevæget sig ud i grænselandet mellem funktion og kunst hvor det tidligere var funktionen der var i centrum. Mange af deres møbler fremstår nærmest som skulpturer.”

URET STILLET PÅ NUTID

Selv om forskellene mellem de unge designere er tydeligere end lighederne, har de dog det til fælles at de ikke er bange for at blande elementer fra vidt forskellige stilperioder.

PALLE SCHMIDTS **5** STÆRKE

DITTE HAMMERSHØJ

Hun kan lave flere møbler i ét. Hun mener godt et møbel kan have flere funktioner. Hun arbejder meget med at integrere tingene, så et møbel kan få flere funktioner.

Til højre: Sofastykke

- Kvadratisk, praktisk, god. Peter Lassen skabte Montana i 1982, og succesen må siges at være hjemme for den firkantede idé. Nu har Montana introduceret 24 nye, stærke farver som firmaet kalder *Making room for personality*.

- Kaffebordet Bubbles er designet af det nystartede Kilo Design som udgøres af Troels Øder Hansen og Lars Holme Larsen. Bubbles er fremstillet af autolakerede MDF-plader og kommer i handelen i løbet af foråret. Prisen bliver cirka 6.500 kr.

“De har ingen berøringsangst, men undersøger om der er noget de kan bruge i gotikken, i renæssancen, i barokken osv. De kan alle sammen deres kunst- og stilhistorie.”

Og mens den gamle generation var mere eller mindre hjemmefødninge, er den nye flok af møbeldesignere helt anderledes globalt orienterede og flytter sig rundt mellem Amerika, Fjernøsten og Sydeuropa.

“De henter inspiration fra alle steder. Nogle fra den amerikanske Shaker-tradition med den enkle og samtidig tunge møbelstil, mens andre er inspirerede af den japanske minimalisme eller har vendt blikket mod nord og de lyse

træsarter vi kender fra Finlands Alvar Aalto.”

Dermed er møbeldesignet blevet globaliseret på samme måde som arkitekturen hvor værkerne ikke længere har noget tydeligt nationalt aftryk. De nye danske møbler kunne lige så godt være lavet i Spanien eller i Japan. Og det er også den vej det vil bevæge sig i fremtiden, mener Palle Schmidt:

“Fremtiden bliver mere eller mindre grænseoverskridende – det er ikke de sidste eksperimenter vi har set. Møbeldesignerne vil til stadighed flytte grænser – ikke for at gøre det, men fordi det kommer naturligt til dem,” siger Palle Schmidt. «

PALLE SCHMIDTS **5** STÆRKE

HANS SANDGREN JAKOBSEN

Han er virkelig global og international. Hans udgangspunkt er ikke de danske møbelklassikere, men han lader sig inspirere af det bedste af det globale design.

Herover: *Den Bevægelige*

PALLE SCHMIDTS **5** STÆRKE

CECILIE MANZ

Fordi hun tænker skævt, anderledes og overraskende. Hun har lavet mange møbler, og hver gang kommer der et møbel som ikke ligner de forudgående.

Til højre: *Mikado*

OLD SCHOOL KBH

RÅDHUSPLADSEN

1400

I 1400-tallet bygger Københavnerne en *good old fashioned* bymur med takker og tårne med skydeskår. Senere bygges volde med voldgrav for at gøre det endnu sværere for svensken, tysken og andet utøj at lave ballade. Jordvolde er nemlig bedre end stenvure til at modstå projektiler fra kanoner.

1888

Allerede efter opfyldningen af voldgraven i 1880'erne opstår en form for plads der hvor Rådhuspladsen ligger i dag. På Vesterbrosiden er blandt andet den store "Industribygning" blevet opført (i 1872), og imellem Kbh K og Kbh V ligger nu en stor byggetomt der dog hurtigt brolægges og får grønne anlæg.

1660

Vester Vold opføres i 1660'erne, og porten igennem den, Vester Port, ligger der hvor Rådhuspladsens centrum er i dag. Ellers er det meste af nutidens Rådhusplads under vand – voldgraven løber nemlig her. I 1867 fyldes lidt af voldgraven op, så man nu får en bred vej over den – Vesterbro Passage kaldes den.

1892

Selv efter opførelsen af en ny brandstation og andre byggerier, er der god plads på det gamle Vester Vold, og stedet er perfekt til et nyt, stort rådhus – tæt ved banegården, Strøget og regeringen på Slotsholmen. Efter en skitse- og arkitektkonkurrence går man i gang med at opføre Martin Nyrops forslag.

1880

Efter 1867 promeneres der ved voldgraven der også har fået et springvand i midten. I 1880 starter man dog på helt at sløjfe voldene. Jorden skovles i trillebørene der hældes i voldgraven, og på den måde forsvinder både vand og volde, men til gengæld opstår der nye byggegrunde.

1896

I 1896 er der fuld gang i renoveringen af Rådhuspladsens ældste del – den hvor Strøget starter. Små tre-etagers huse bliver erstattet af meget større. Hotel Metropol (i dag bl.a. Burger King) står færdigt, og i 1903 åbner det store Hotel Bristol. I dag har blandt andet MyTravel og en 7-Eleven fået plads her.

1910

Rådhuspladsen er blevet byens nye centrum. Den gamle Industribygning står der hvor Industriens Hus står i dag.

1898

Pladsen fotograferet fra Rådhuset der er under opførelse. Volde og voldgrav er nu helt væk. Læg mærke til parken og til Dagmar Teatret der i dag er erstattet af Dagmarhus. Det stod færdigt i 1939, er bygget i jernbeton, og Wafan-S&S gjorde det til sit hovedkvarter under besættelsen.

Tekst: Anders Ojgaard

1905

Rådhuset står færdigt og definerer om noget den nye plads. Allerede fem år efter får det dog selskab af en ny gigant: Palads Hotel (i dag Palace Hotel). Byens første bar – hvor man ikke får sin drink serveret af en tjener, men selv henter den ved disken – åbner i 1908, og Rådhuspladsen er blevet byens nye centrum.

1920

Rådhuspladsens lysreklamer dukker op i starten af 1900-tallet, og i 1920'erne ankommer de blå og røde neonrør. I 1924 får Danmark sin første lysavis på pladsen, og i 1954 sløjfer man den lille have ved Rådhuset, så H.C. Andersens Boulevard kan blive seks-sporet. Bilerne er ankommet for alvor.

I samarbejde med

1980-2006

Industribygningen fra 1872 er efter flere ombygninger ved at blive lidt træt i betrækket. Industrien vil have sig en ny, og i 1980 står Erik Møllers *Industriens Hus* så færdigt. Det får fra starten en hård medfart i den offentlige debat.

I 1996 renoveres Rådhuspladsen i forbindelse med kulturbyåret. Pladsen får blandt andet den belægning vi kender i dag.

1954

Sporvogne kan nu ikke længere bevæge sig på kryds og tværs af pladsen.

2005

■ Detaljens København

De findes i alle afskygninger ...

GAVL- MALERIER

HAR DU...

Taget en serie fotos af en detalje i København, eller har du lyst til det? Og har du lyst til at vise billederne til tusinder af andre københavnere? Så send en mail, med eller uden billeder, til anders@kbhmagasin.dk

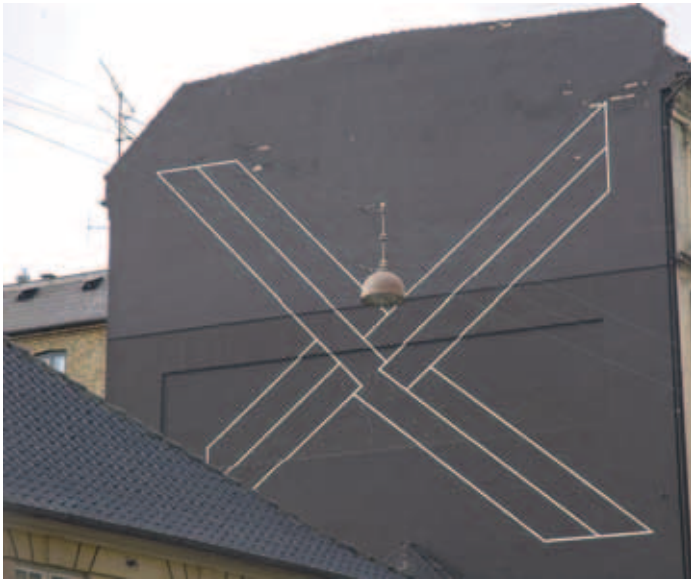
01	02	03	04
05	06	07	
08	09	10	11

- 01 Kapelvej, N
- 02 Kronprinsessegade, K
- 03 Folkets Park, N
- 04 Sankt Pauls Gade, K
- 05 Griffenfeldtsgade, N
- 06 Sindshvilevej, F
- 07 H.C. Ørstedsvvej, F
- 08 Thorvaldsensvej, F
- 09 Værnedamsvej, F
- 10 Vesterbrogade, V
- 11 Ahlefeldtsgade, K

fotoserie af Kasper Foged Rasmussen

KBH UPDATE

COPENHAGEN DOME

af Jeppe Villadsen

Københavns første indendørs sportsarena der kan kalde sig både mega og multi nærmer sig.

København er på vej til at få sin første multiarena med plads til de helt store internationale indendørs sportsstævner i fx tennis, håndbold og ishockey. *Copenhagen Dome* er navnet på Bella Centrets arenadrømme der efter planen vil munde ud i en hal med plads til 15.000 tilskuere som både kan huse store sportsarrangementer, koncerter og andre store kulturbegivenheder.

Der kom for alvor skub i byggeplanerne i efteråret da Bella Centrets bestyrelse besluttede at sætte gang i de indledende arbejder på projektet, og økonomiudvalget i Københavns Kommune har i den forbindelse lagt op til at sælge kommunens aktier i Bella Center til en anslået værdi

af 130 millioner kroner. Indtægterne fra aktiesalget skal indgå som aktiekapital i det nye multiarenaselskab.

Med Københavns værtskab for den Internationale Olympiske Komité (IOC) prestigefulde 2009-kongres, der blev annonceret i februar, er virkeliggørelsen af *Copenhagen Dome* rykket endnu tættere på. Bella Centret satser på at indvie arenaen i forbindelse med kongressen.

“Vi glæder os til 2009 fordi vi her både vil danne rammen om IOCs verdenskongres, og samtidig regner vi med det bliver startskuddet til at København får en stor – og meget gerne arkitektonisk flot – bygning hvor der kan afvikles store sports- og kulturarrangementer,” siger

administrerende direktør i Bella Center, Arne Bang Mikkelsen.

KUN PLADS TIL ÉN

Bella Center ligger allerede nu inde med en byggetilladelse på 70.000 etagekvadratmeter, og centret arbejder på fuld damp på en rapport om projektet til kommunen og kulturministeren der skal uddybe fordelene ved en multiarena for København og Øresundsregionen. Den samlede pris forventes at blive i omegnen af 600 millioner kroner, og ifølge Arne Bang Mikkelsen kan projektet kun løbe rundt økonomisk hvis det offentlige også er med til at finansiere det, blandt andet Københavns Kommune og staten. Han er

derfor i dialog med både Københavns Kommune og kulturminister Brian Mikkelsen (K).

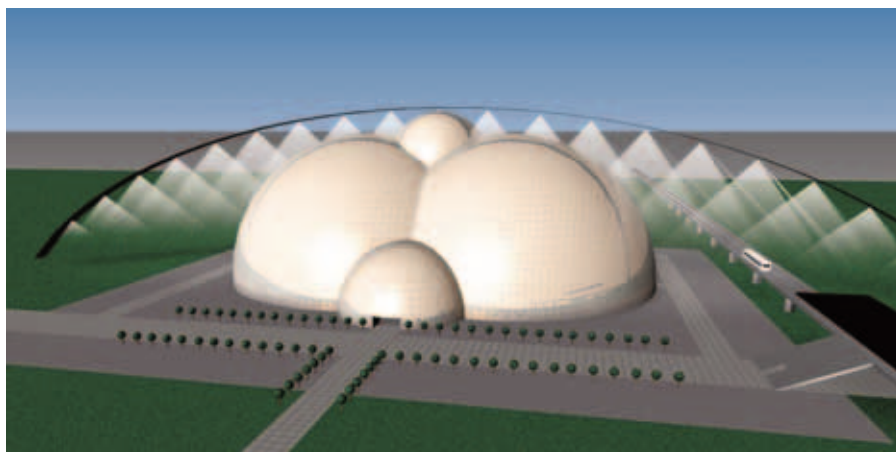
Bella Center er dog langt fra alene med planerne om en multiarena i Øresundsregionen. Faktisk er der lagt op til lidt af en dyst mellem en række forskellige projekter.

I Høje Taastrup har H.C. Andersen Arena været længe undervejs, men er blevet udskudt flere gange. Og i Malmø har rigmanden Percy Nilsson fremskredne multiarena-planer der alene afventer at byrådet tager stilling i en skattesag som vil afgøre om erhvervsmanden får frigivet tilstrækkelige midler til at gennemføre sine planer. En helt fjerde spiller er Flemming Østergaard fra Parken Sport & Entertainment der er på vej med en beslutning om hvorvidt Parken vil involvere sig i et multiarena-projekt.

Sammenslutningen af de største europæiske sportsarenaer, European Arenas Association, har vurderet at der kun er plads til én multiarena i Øresundsregionen der har et befolkningsunderlag på ca. 2,5 millioner mennesker.

Borgerrepræsentant Jette Bergenholz Baurup (S) satser dog på at Bella Centers projekt går igennem:

“Ørestad er det perfekte sted til en multiarena. Området er let at komme til med fly, tog, offentlige transportmidler og bil. Og finansieringen er næsten på plads. Der mangler kun de sidste forhandlinger med staten,” siger Baurup til Amager Bladet. «

DOMEFAKTA

- I Bella Centers projekt skal Copenhagen Dome placeres lige ved siden af centeret på det der i dag er parkeringspladserne P3 og P4.
- Hallen skal kunne rumme 15.000 mennesker og åbne mulighed for at København kan afholde internationale mesterskaber i fx ishockey, tennis og håndbold.

→ HEROVER OG MODSATTE SIDE

Der findes ingen endnu ingen tegninger af, eller forslag til, hvordan *Copenhagen Dome* kunne tage sig ud. Men det gør der så alligevel, for her er det redaktionens frie fantasi over emnet.

Copenhagen Dome er her opbygget af fire kupler under en udspændt halvbue der både fungerer som en "port" for ankomne med metroen, som en kæmpe lysliste og som et "spænd" der strækker området ud og indrammer bygningen.

DESIGN OG ILLUSTRATION: ANDERS OJGAARD

→ Det indre af multiarenaen i Hamburg skal danne forbillede for indretningen af Copenhagen Dome.

TOP + FLOP

VÆLG 6 STEDER I KØBENHAVN
3 der topper
3 der flopper

Tidligere	TOP	FLOP		TOP	FLOP
Ritt Bjerregaard	Kongens Have Halvandet Metroen	Et umuligt kryds Skelbækgade V anløse Idrætspark	Jon Stephensen	Tietgen-kollegiet Tivolis koncertsal Byens tatovører	Adgang til Holmen Operaen Valhal i Tivoli
Klaus Bondam	Nørrebrogade Metroen Tingbjerg	Field's Studsgårdsgade Palads biografen	Mikael Simpson	H.C. Ørstedparken Søerne Blågårdsgade	Operaen Caféer på Halmtorvet Sharwarmabutikker
Søren Pind	Indre Vesterbro Operaen Havneparken	Krøyers Plads Toftegårds Plads Industriens Hus			
Peter Aalbæk Jensen	Tivolihallen Christiansborg Københavns Lufthavn	Champignonbussskur Huller på cykelstien Kædeforretninger			
Søren Ulrik Thomsen	Papirknald, Valby Søtorvet Drogdengade	Søtorvet Stengade Købmagergade			
Pernille Stensgaard	Thrane, Nansensgade Tietgen-kollegiet Trinitatis	Nørreport Station Entreprenørskilte			
Ditte Gråbøl	Ostekælder, Gothersgade Irmahønen Stærekaassens guldmosaik	Kalvebod Brygge Outlet-butikker Aldi, Gothersgade			
Mads Nørgaard	Christiania Flyvefisk water taxi Gallerier, Islands Brygge	Helgoland mangler Kalvebod Brygge Tomas-toget			

Foto: Agnete Schindkuhl

Af Mikael Simson Bertelsen, 38 år
Programredaktør for DR2. Har lavet TV-programmer som *De Uaktuelle Nyheder*.

TOP

FLOP

JORDBÆRKÆLDEREN

Som dreng tog min mormor mig altid med ned i Jordbærkælderen der lå på Strøget, direkte overfor Helligåndskirken. Jordbærkælderen er indbegrebet af min barndom og for mig symbolet på et København der ikke længere eksisterer. Jeg glemmer aldrig fornemmelsen af at komme derned efter skole og se op på skoene fra de forbipasserende oppe på Strøget.

Burj Tower i Dubai.

ØRESTAD CITY

Arkitekten Daniel Libeskind skal tegne 187.000 etagemeter i den resterende del af Ørestad City, og måske bliver det også til et eller flere højhuse. Da jeg altid har interesseret mig for skyskrabere må der for min skyld gerne bygges i stil med Burj Tower i Dubai, som er omkring 700 meter højt (19 gange Rundetårn). Amager kommer helt op i den internationale arkitekturs elite med Libeskind og Jean Nouvellet.

RADIOHUSETS KONCERTSAL

Den blev bygget under 2. verdenskrig, og håndværkerne forhalede med vilje færdiggørelsen, så tyskerne blev forhindret i at åbne salen under tysk flag. Altså en helt anden form for forsinkelse end vi kender det fra moderne byggeri. Jeg har ikke et sentimentalt forhold til TV-Byen, men Radiohuset og især koncertsalen betyder noget helt særligt for mig.

H&M

Hennes & Mauritz købte den ejendom som Jordbærkælderen var en del af. I begyndelsen var der protester, men de nye ejere var fast besluttede på at føre det tidløse og legendariske sted videre i den samme ånd. Efter et par år blev der hældt cement i kældertrappen, og i dag er Jordbærkælderen vel lagerrum for store størrelser. Jeg støtter stadig de ydmyge steder som Bobi Bar, Det Hvide Lam og Café Fremtiden. Og et sted som La Glace, der dog ikke tilnærmelsesvis kommer i nærheden af Jordbærkælderens tykmælk, stemning og patina.

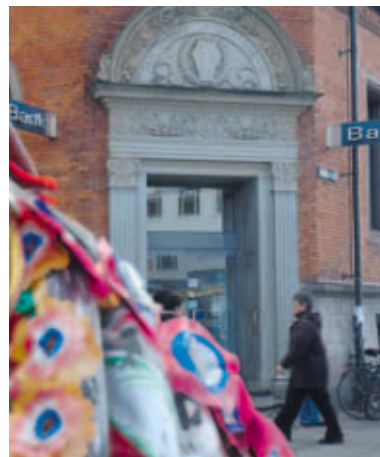
H.C. ANDERSENS BOULEVARD

Eller H.C. Andersens Motorvej, som billedkunstneren Kenn André Stilling kalder den seks-sporede indgang til København. Især krydset ved People Group og Real Kredit Danmark er trist. Jeg boede engang i Nansensgade, og gik altid den vej hjem fra byen. Der har man stået og lænet sig op ad den grå bygning, uvidende om at firmaet mange år senere ville ha' en klemme på en med flex- og garantilån.

PENGEINSTITUTTER PÅ DE BEDSTE HJØRNER

Når banker er de eneste der har råd til at købe de prominente adresser, så betyder det at nogle af de bedste gadehjørner lukker ned og dør kl. 16.00. Se fx. på de to hjørner som er indgangen til Købmagergade fra Nørreport Station. Det er nogle gode lokaler, men de holder ikke byen i live efter lukketid. En opblomstring til netbanker, så kunne banker rykke op på 1. sal da kunderne ville gå ind på nettet i stedet for fra gaden.

Nina Stork

Født 1963 i Vejle. Jordemoder og indehaver af inseminationsklinikken *StorkKlinik*
Gift med Inger Stork, mor til seks-årige Oskar.

Jeg har altid villet være jordemoder, lige siden jeg var en lille pige. Jeg holdt af børn og glædede mig til selv at blive mor.

Jeg voksede op med min mor og havde regelmæssig og god kontakt med min far. Vi flyttede en del rundt da jeg var barn, men det meste af min barndom boede vi i Grønland.

Jeg har vidst at jeg var lesbisk siden jeg var 18 år. Jeg blev uddannet jordemoder som 23-årig og tog tilbage til Grønland for at arbejde i en lille by. Her oplevede jeg en anden tilgang til fødslen end på danske hospitaler. Der var megen tid til kvinden og barnet både før, under og efter fødslen. Da vi flyttede tilbage til Danmark året efter startede jeg som hjemmefødselsjordemoder.

Efter et par år begyndte min partner, Inger, og jeg at snakke seriøst om at få børn. Vi var begge lige fyldt 30, og et bøssepar vi kendte ville gerne donere sæden til mig. Dengang kunne lesbiske blive insemineret på de private lægeklinikker. Vi prøvede og prøvede i et halvt år, men jeg blev ikke gravid. Det viste sig at mine æggeledere var lukkede. Hele processen med at gå ind på en klinik og blive insemineret, for derefter at stå ude på gaden fem minutter efter var psykisk meget hård. Jeg følte mig uendelig sårbar i håbet om at det skulle lykkes at få et barn.

Efter noget tid spurgte vi vores bøssevenner om de ville donere sæd til Inger. Det ville de ikke. Kort tid efter, i 1997, indførte Folketinget meget overraskende en lov der forbød både offentlige og private gynækologer at behandle enlige og lesbiske kvinder med kunstig befrugtning. Heteroseksuelle par kunne fortsat få lov, men nogle politikere mente at et barn skulle have ret til at leve i en såkaldt almindelig familie med en mor og en far.

De få måneder inden den omtalte lov trådte i kraft 1. oktober 1999 skulle bruges fuldt ud. Inger og jeg gik i gang med inseminations og IVF-forsøg på en privat klinik, denne gang med brug af anonym donorsæd. Det lykkedes ikke. Vi var meget fortvivlede, og jeg røg ned i et sort hul. Jeg stoppede som jordemoder – for hvorfor skulle jeg hjælpe andre folks børn til verden, i et samfund der ikke ønskede at jeg som jordemoder og Inger som børnefysioterapeut skulle kunne at få børn?

Jeg startede på en uddannelse som pottemager. En dag ringede en bekendt til en bekendt til os. Hun havde hørt om vores situation og sagde at hun troede hendes mand ville donere sæd. Vi kontaktede hendes mand der sagde ja. De havde selv børn, og han var ikke interesseret i at få hverken rettigheder eller pligter. Efter et års forsøg blev Inger gravid, og i 1999 blev vores søn Oskar født.

Oskars ankomst gav mig fornyede kræfter til at hjælpe enlige og lesbiske kvinder der gerne ville have børn. Jeg ville skabe et ordentligt alternativ til det såkaldte "grå marked," som lesbiske var henvist til. En lesbisk eller enlig kvinde der ville have børn efter 1997, var henvist til at spørge en mand hun kendte uden at være 100 procent sikker på at han ikke havde hiv eller andre sygdomme. Det, jeg ville, var at give kvinderne mulighed for at blive gravide under sundhedsmæssigt forsvarlige forhold.

I efteråret 1999 åbnede jeg StorkKlinik. Inger og jeg var blevet gift, og jeg fik hendes efternavn – Stork. I starten syntes jeg det var fjollet, men min advokat sagde til mig at jeg lige så godt kunne køre den helt ud og kalde klinikken Stork. Det var noget folk kunne huske. Og han fik ret.

Der er nu født 788 børn med hjælp fra StorkKlinik. Efterhånden er ca. 60 procent af de kvinder vi inseminerer enlige, heteroseksuelle kvinder i 30'erne. Vi gør meget ud af at inseminationen foregår i en god og rolig atmosfære – det er vigtigt at kvinden føler sig tryk ved situationen. Vi bruger oprenset, sygdomsfri sæd fra lægeundersøgte anonyme sæddonorer. Nogle af kvinderne der kommer på klinikken benytter også ikke-anonyme sæddonorer fra USA hvor lovgivningen er anderledes.

FCK

byens hold

FC København kalder sig byens hold, og klubben er da også udsprunget af Kjøbenhavns Boldklub og Boldklubben 1903 fra Gentofte. Det var i 1992, da Danmark vandt EM i fodbold, at det hele startede.

FCK hedder egentlig Football Club København. Den engelsk/danske hybrid er inspireret af de engelske klubbers udbredte brug af forkortelsen FC, fx Liverpool FC der var altdominerende i England i 1980'erne.

FCK blev grundlagt i 1. juli 1992. Den er en eliteoverbygning på de to klubber KB og B1903 der fortsat eksisterer og talentudvikler til deres fælles førstehold, F.C. København. KB er den ældste fodboldklub på det kontinentale Europa – den er fra 1876.

FCK blev dannet da KB ikke kunne finde økonomisk støtte til at danne et tophold, mens B1903 havde topholdet, men ikke trak mange tilskuere til Gentofte Stadion. Den nye Parken åbnede på Østerbro kun to måneder efter at FCK blev grundlagt, og nu havde hovedstaden pludselig et storhold med gode faciliteter midt i byen.

RESULTATER

DANMARKSTURNERINGEN

GULD
2004, 2003, 2001, 1993
SØLV
2005, 2002, 1994
BRONZE
1998

LANDSPOKALEN

VINDER
2004, 1997, 1995

ROYAL LEAGUE

VINDER
2005

UEFA CUP

3. RUNDE
2001/02
2. RUNDE
2003/04, 1992/93
1. RUNDE
2004/05, 2002/03, 1994/95

CHAMPIONS LEAGUE

3. KVAL. RUNDE
2003/04, 2001/02
2. KVAL. RUNDE
2004/05

SPILLEDragt

NORMAL
HVIDE TRØJER / HVIDE BUKSER
ALTERNATIV
SORTE TRØJER / SORTE BUKSER

Brølet

Brøndby-fansene siger
at vi er café-latte-typer

kommer med bussen

Med FCKs fanklub til arvefjendeopgøret Brøndby-FCK.

Ahhh-uhhh-åhhh. Åhhh-uhhh-åhhh. Viii er FCKååå. Viii er byens stolthed. Klædt i hvid og blåååååå! Sangen strømmer ud over den kolde bane på Brøndby Stadion hvor FCK's fans har fået tildelt det ene hjørne. Det er en kold søndag i marts, og sneen daler ned. Men kulden holder ikke en sand fan hjemme i den varme stue. Endnu et slag om København er i gang.

Nogle timer tidligere, på P.H. Lings Allé under Parken. Cirka 100 FCK fans er begyndt at stimle sammen om to busser. Det er her fanklubben holder til. Det lille klublokale er fyldt med papkasser og flag, og de to busser skal fragte 'brølet' til Brøndby Stadion til pokalkvartfinale. Det hele er en lystig samling af flag, FCK-trøjer og dåseøl. Sådan skal det nu en gang være. Om der må rygtes i bussen – naturligvis.

På et sæde sidder 23-årige Christian Hartvig og krydser navne af på en liste. Han er formand for turudvalget og har ansvaret for FCK fansenes udebaneture.

"Det er tomt om søndagen i vinterpausen, så det er fedt at det går i gang igen," siger han da bussen er begyndt at bevæge sig.

Turudvalget blev oprettet for tre år siden for at øge fokus på udebaneturene og give klubbens fans mere for pengene. De dedikerede fans ser mellem 40 og 50 FCK-kampe om året, og FCK Fan Club er som en stor familie. Christian Hartvig, som til daglig er redder-elev i Falck, er en af dem der med få undtagelser ser alle kampe. Stemningen i bussen er venskabelig. Folk er tydeligvis vant til at ses søndag efter søndag.

"FCK er fed fordi det er den største klub, men

fællesskabet er det vigtigste. Det er virkelig som en familie, men vi er jo også utrolig meget sammen, og med så mange kampe om året er der jo ikke tid til så meget andet," fortæller han. Christian har været medlem af fanklubben i 13 år og har de sidste seks år deltaget frivilligt i arbejdet omkring fanklubben. Han har desuden været tekniker på FCK's radioprogram 'Løvetimen'.

EN ENKELT KAN MAN ALTID...

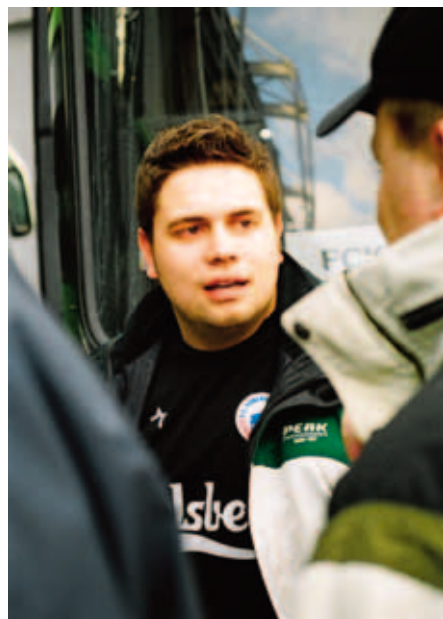
Udenfor bussen kigger solen frem et øjeblik, men vælger hurtigt at fortrække sig igen – måske er det kulden. Indtil videre er der ro og fred, men stemningen er begyndt at indfinde sig på bagsædet. Mange har tydelige tømmermænd fra lørdagens fester, men der er bred enighed om at en enkelt øl kan man da altid skylle ned. >>

Christian er en af cirka 30 guides som på skift har det overordnede ansvar for turene til udebanekampene. Der skal blandt andet holdes et møde med politiet når bussen ankommer til stadion, og alle guides modtager kurser i konflikt-håndtering og førstehjælp – noget der heldigvis sjældent er brug for, men det giver ifølge Christian en god tryghed.

TILBAGE PÅ LÆGTERNE

Åhhhh-uhhh-åhhh. Åhh-uhh-åhh. Viii er FCKååå..... En fyr med en hvid stortromme sørger for at fansene synger i takt. Tribunen giver

→ Christian Hartvig er én af 30 guides der styrer FCK-fansene sikkert gennem bold, øl og modstanderens fans. Når man er guide, drikker man ikke, hverken før, under eller efter kampen.

sig under os, og udsynet blokeres ustandseligt af store flag.

“Vi er den 12. mand,” siger Christian og fortsætter: “Jeg går ikke ind for vold, men man skal kunne råbe af hinanden. Faktisk har jeg en del venner der er Brøndby-fans, og det handler jo om at have håneretten – derfor er kampene mod Brøndby så vigtige. Der er en sejr dobbelt så meget værd.”

Brøndbys fans har naturligvis ikke meget tilovers for FCK, og drillerierne går begge veje.

“Brøndbyfansene siger at vi er café-latte-typer og metroseksuelle. Som selvironisk modtræk lavede vi en café-bus, hvor folk kunne drikke kaffe og hygge sig,” fortæller Christian med et grin.

I dagens anledning bærer han en sort FCK-trøje. Han har otte forskellige spilletrøjer. Det kan lyde som mange, men han fortæller at Ronni fra fanklubben har mere end 300. De ligger i system i poser og kasser.

BRØLET BLIVER TIL SMÅSNAK

Der er spillet 79 minutter, og to FCK-spillere har set rødt. I overtiden scorer Brøndby til 1-0. Dommeren Knud Stadsgaard er selvsagt ikke populær. “Hvad fanden har du gang i! Din bøsseøvl!” FCK’s fans mener at han har overset et klokkeklart straffespark. Christian Hartvig er besindig.

“Nogle gange går det vores vej, og andre gange går det den modsatte, men det er jo også det fede ved fodbold.” Kampen fløjtes af og Flemming Østergaard samt en gruppe spillere løber ned for at sige tak for støtten. Politiet holder et vågent øje med tribunen, og vi får efter kort tid lov til at bevæge os ned i de ventende, varme busser.

“Hvis vi havde vundet var stemningen fra stadion flyttet med ud i bussen. Nu er der mere hyggesnak,” siger Christian. Han har allerede fået otte drille sms'er fra Brøndby-venner, og i morgen skal han konfronteres med hån og drillerier på arbejdet.

“Det ændrer sig på søndag hvor håneretten kan vindes tilbage,” siger han med henvisning til den følgende søndag hvor FCK og Brøndby mødes igen – denne gang i Superligaen. Men allerede på torsdag skal Christian til Stockholm sammen med de 50 personer der har meldt sig til turen hvor FCK skal møde Hammarby i Royal League. <<

FCK TABTE DEN NÆSTE KAMP MOD BRØNDBY MED 0-3, MEN VANDT 2-0 OVER HAMMARBY

FCKFANFAKTA

- FCK Fan Club har mere end 17.000 medlemmer fordelt over hele landet, og efterhånden er 15-20 procent piger.
- Et medlemskab koster 190 kroner for et år. Rabat for børn, unge og pensionister.
- Et medlemskab giver blandt andet rabatter på udebaneture, man får FCK-magasinet *Brølet* fire gange om året plus adgang til diverse arrangementer.
- Alle hverdage kl. 17-18 sender Radio Løvetimen live. FM frekvens 102,9 (hybrid 104,5)
- www.fckfc.dk

Foto: Kasper Foged Rasmussen

– Til Brøndby-FCK. Hverken fuck-fingre eller flag hjalp denne gang. FCK tabte 0-1.

Watch out - here we come

Af Janne Jakobsen

Det går godt for 'Byens Hold', sportsligt såvel som økonomisk. Og ambitionerne er fortsat store: "Vi er kun nået halvvejs," siger bestyrelsesformand Flemming Østergaard.

Går man forbi Parken en ganske almindelig hverdag, ligner det store stadion en fredfyldt kæmpe der ligger og blunder midt i storbyræset. Men når der er søndagskamp i hovedstaden, er billedet et helt andet. Hvid-og-blåklædte mennesker forsynet med øl og store løveflag marcherer i Østerbros gader med kurs mod Parken. Der er glæde og forventning i luften og ud over brokvarterets hustage gjalder: Nu er der kun en ting der tæller, nu handler det om FCK!

Kæmpen bliver indtaget og danner rammen om kampen på grønsværen, og om publikums kække slagsange, fortvivlede udbrud og de gigantiske glædesbrøl der indimellem får den store kolos til næsten at lette fra jorden.

Jeg har da selv venner der er Brøndby-fans

Men i dag er det onsdag, og set udefra er det som om vores nationalstadion og F.C. Københavns hjemmebane er gået i hi og hviler sig ovenpå weekendens strabadser. Men det er kun indtil man ankommer til femte sal hvor Flemming Østergaard, bestyrelsesformand i Parken Sport & Entertainment, har kontor. Så går det op for én at Parken i virkeligheden er en myretue der aldrig sover.

"Velkommen til Løvens Hule."

Flemming Østergaard udstråler energi og foretagsomhed. Det ses at han ikke ligefrem skammer sig over at stå i spidsen for dansk fodbolds største succes.

FRA SYV TIL 600

FCK har eksisteret siden 1992. De første to år fik klubben guld og sølv, men så fulgte en sportslig og økonomisk nedtur. Da Flemming Østergaard kom til i 1997, bestod FCK af syv ansatte og et fodboldhold. Tre måneder efter hans tiltrædelse blev Parken Sport & Entertainment A/S børsintroduceret, og et år efter tiltrædelsen købte han ➤

→ I vinter stemte over 10.000 mennesker på deres favorit FCK-spiller gennem tiden. Det kom der en top 25 ud af, og brasilianske Álvaro Santos kom på trods af kun godt to år i klubben ind på flot 14. plads. Top 3 blev Sibusiso Zuma, Peter Nielsen og Lars Højer.

det danske nationalstadion som i dag kan måle sig med de fleste store fodboldarenaer i verden.

“I dag ligger vi stabilt i toppen af den danske superliga. Der er knap 600 ansatte i Parken, og vi har en børsværdi på 1,9 mia. kr.,” fortæller han.

Parken har desuden dannet ramme om mange andre sportsbegivenheder, så som bokning, tennis og speedway i verdensklasse, og fungerer som koncertsted for navne som U2 og Depeche Mode. Og fremtiden byder på flere sports- og kulturoplevelser i Parken.

TAG FAMILIEN MED

Tilslutningen til FCKs fanklub er nærmest eksploderet de seneste år. Fanklubben er en selvstændig forening som ledelsen i klubben samarbejder med på rådgivningsbasis og støtter økonomisk.

“I 1997 havde vi 3.700 registrerede fans og nu, otte et halvt år efter, er vi oppe på 18.000. Og det er en kultur som vil vokse sig endnu større,” spår Flemming Østergaard.

“Definitionen af en fan er blevet bredere. Der er i dag meget langt til den gamle myte om en fodboldtilhænger som en lidt underlig person der ikke har andet at gå op i. I dag er alle mulige forskellige slags mennesker fodboldfans – unge som gamle, tykke og tynde, direktører og arbejdsmænd.”

Det er med glæde at Østergaard har konstateret

Fotos: Carl Reinhold

at fodbold i Parken er blevet en familiebegivenhed.

“Vi oplever en stigende interesse for fodbold hos kvinder og børn. For ti år siden så man næsten ingen kvinder til fodboldkampe, men i dag er kvinderne næsten de mest entusiastiske.”

I det hele taget er han sikker på at FCK har stor betydning for københavnere.

“Vi har base på Østerbro så de fleste af vores fans er naturligt nok fra København og omegn. FCK er noget vi er fælles om og identificerer os med her i hovedstaden. Men FCK-fanklubber er også skudt op andre steder i landet, fx i Sønderjylland og Nordjylland. På samme måde har AaB en bastion herover, og der er da også københavnere som holder med Brøndby IF.”

“Jeg har da selv venner som er Brøndby-fans,” indrømmer han.

“Det er jo konkurrencen som er det interessante ved det hér, og det er sjovt at gå og håne hinanden lidt. Noget af det bedste jeg ved er når en FCK- og en Brøndby-trøje kommer gående sammen for at se et arvefjendeopgør. Og vi glæ-

Flemming Østergaard om København

Selv om jeg er meget berejst, så er København uden tvivl en af mine favoritbyer i hele verden. København er en pragtfuld by, men skønne restauranter og gode museer og en meget ren og pæn storby. Det eneste København mangler er nødvendige sportsfaciliteter, ud over Parken. I FCK arbejder vi på at skabe et håndboldhold der er en hovedstad værdig, men vi kan heller ikke være bekendt at København ikke har et ordentligt ishockeyhold.

F.C. KØBENHAVNS BRUTTOTRUP

der os hver eneste gang over at vi nede i vores café efter kampen har Brøndbyfans som bliver hængende og hygger sig. Vi er helt på det rene med at vi ikke kan undvære Brøndby, og den lir der er forbundet med Brøndby-FCK-kampe.”

UINDLØST POTENTIALE

Sportsligt har visionerne i FCK altid været at klubben skal være nummer ét eller runner-up i den danske liga og spille med i Europa. De visioner er nået, men FCK mangler stadig det store europæiske gennembrud. ”Vi har højere internationale ambitioner end dem vi p.t. opfylder – vi er kun nået halvvejs,” konkluderer Flemming Østergaard.

”Jeg har en målsætning om, at vi skal være lige efter de 25 bedste i Europa, rent fodboldmæssigt. Økonomisk er vi blandt de bedste i Europa, idet vi er en meget sund og levedygtig virksomhed med et stort overskud. Men i udlandet er der jo eksempler på lønninger på op til en million kroner om ugen, og med de skatteregler der er i Danmark i dag, er det helt umuligt at tiltrække den slags spillere. Derfor må vi arbejde inden for de økonomiske rammer der nu engang er i Danmark.”

Østergaard mener også at det relativt lavere niveau i den danske superliga problematiserer Danmarks chancer for at gøre sig i udlandet.

”Der er i dag tolv hold i Superligaen, og det er i hvert fald to for mange. Faktisk er der fem-seks hold som i realiteten ikke giver den nødvendige kamp målt over en sæson, for at vi kan få den nødvendige succes når vi kommer ud i Europa.”

STÅLE TIL HOLDET

Efter mange år med den svenske succestræner Hans Backe ved roret har FCK fået en ny træner. Det er den tidligere FCK-spiller Ståle Solbakken.

Flemming Østergaard har holdt kontakten med Ståle Solbakken, lige siden det hjertetilfælde som satte punktum for hans fodboldkarriere.

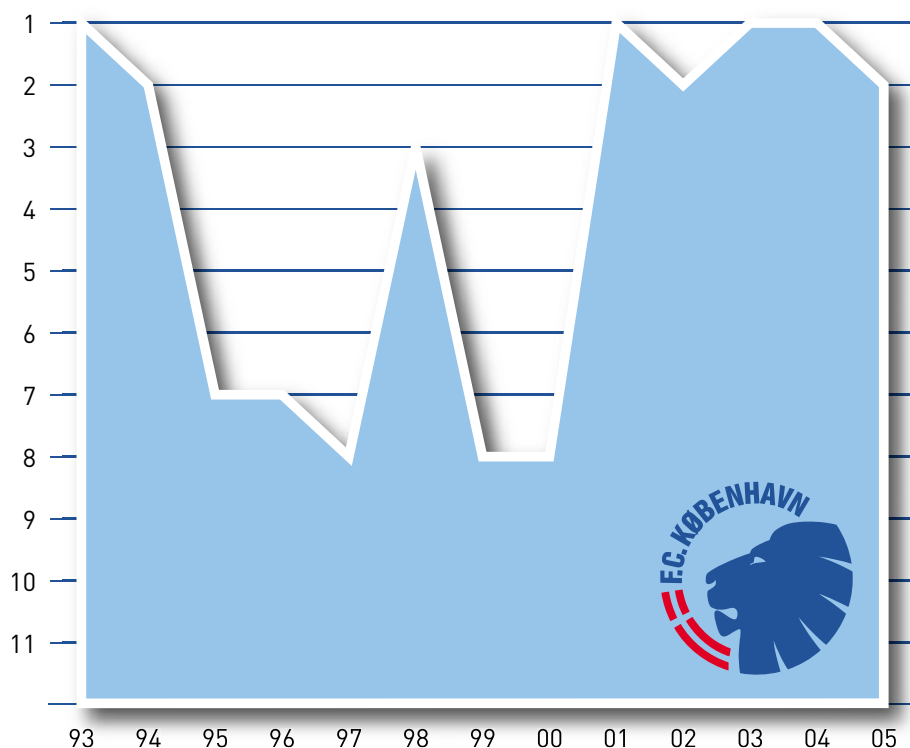
”En del af pressen kan godt lide at skrive, at det er min gode ven. Ja, siger jeg, Ståle er min gode ven, men min gode ven ville jeg aldrig nogensinde give et job hvis jeg ikke vidste at han kunne udfylde det. Han er en af de bedste trænere på markedet, og derfor har vi ansat ham. Ståle har i øvrigt personligt håndplukket to

af FCKs nye spillere, den canadiske midtbane-spiller Atiba Hutchinson og den norske forsvarsspiller Brede Hangeland. Det betyder at presset på ham bliver endnu hårdere, men det trives han godt med. Vi har fået det som vi gerne vil have det så watch out, here we come!”

Spørger man hvem der bliver danske mestre i år, falder Flemming Østergaards svar ikke overraskende prompte.

”Det gør vi!” <<

F.C. KØBENHAVNS PLACERINGER I SUPERLIGAEN SIDEN STARTEN I 1992

FÅ OVERBLIK OVER HOVEDSTADENS NYE ARKITEKTUR PÅ WWW.COPENHAGENX.DK

COPENHAGEN X skaber overblik over hovedstadens nye arkitektur med en bygguide og et digitalt PROJEKTGALLERI, der samler byens nye arkitektur og byudvikling.

Læs mere på www.copenhagenx.dk

**NY BYGUIDE TIL
DIN HOVEDSTAD**

80 sider

KR 50,-

Køb den hos Dansk Arkitektur
Center eller bestil den hos
din boghandler

**NY ARKITEKTUR
I HOVEDSTADEN**
COPENHAGEN 2012

**CO
PEN
HAG
EN X**

Copenhagen X
International By- og Boligudstilling 2002-2012

Copenhagen X er et partnerskab mellem Fonden Realdania, Frederiksberg Kommune og Københavns Kommune og opereres af Dansk Arkitektur Center.

DAC | DANSK ARKITEKTUR CENTER

K B H U P D A T E

BRO OVER ÅGADE

af Kasper Foged Rasmussen

I 1996 besluttede Borgerrepræsentationen at en grøn cykelrute skulle strække sig fra Nørrebro til Valby. En del af projektet bliver en ny bro der snart kommer til at svinge sig over Ågade.

Allerede nu er det muligt at nyde en pause fra byens larm på den del af den grønne cykelrute på Nørrebro der i nogen tid har stået færdig. I øjeblikket arbejdes der på etape fra Jagtvej til Ågade. Når hele cykelruten står færdig, vil der være en cykelforbindelse fra Emdrup i nord, tværs gennem Frederiksberg til Valby i syd. For at sikre fodgængere og cyklister en sikker forbindelse over Ågade inkluderer planen en ny stibro der skal krydse den befærdede

vej og blive et bindeled mellem Københavns Kommune og Frederiksberg Kommune.

NUTIDIG BYPORT

Det er Dissing+Weitling Arkitektfirma der kommer til at stå for udformningen af broen som

kommer til at fungere som en moderne byport for bilister der suser ind mod byen via Ågade. Broens krumning viderefører stiernes slyngede forløb og fortsætter i rampeanlægget på Frederiksbergssiden.

Broen bliver helt enkel med få komponenter – en brodrager, en bærende bue, et ophængningssystem og belysning. Kvarteret omkring Ågade er præget af massive murede karréer hvor broen med sin enkelthed kommer til at virke som en moderne kontrast. Samtidig vil den med sin hældende bue virke som en dramatisk introduktion til København. «

BROFAKTA

■ Broen forventes færdig i slutningen af 2006.

Mørke opgange

København er nydelig og fyldt med pæne, venlige mennesker. Folk er ligevægtige og velhavende, og man føler sig tryk. Dét billede af byen fortøner sig dog hurtigt hvis man sætter sig til rette med en bog skrevet af forfatteren og dramatikeren Jokum Rohde.

Jokum Rohdes univers er København mørk og forfalden. Personerne er ensomme stakler uden sociale relationer, og deres psyke et ubestemmeligt virvar hvor identiteten opløses og hvor fantasi og virkelighed ikke kan adskilles. Jokum Rohdes København er uhyggelig, men alligevel genkendelig. Fra debuten *Jonas Bog* (1994) som foregår i Istedgade i 1980'erne over *Falkonmysteriet* (2001), om hemmelige loger på Frederiksberg til den seneste novellesamling *Löwenlandet* (2005) som tager afsæt i et glemt Amaliegade og trækker et blodspor af mord, terror og uhygge efter sig gennem byen. Jokum Rohde ser noget vi andre ikke ser, men hvad er det for et menneske der ser så megen ondskab og uhygge under den blanke overflade?

DYNAMITE DIXIE

“Lad os mødes under tandteknikerens på Nørrebro Runddel”. E-mailen lander i min indbakke et par dage inden jeg skal møde Jokum Rohde. Han vil vise mig nogle steder i Nordvest. Da jeg ankommer står han og venter ved pølsevognen og ser heldigvis ikke specielt uhyggelig ud.

Nørrebro skifter karakter når man passerer Jagtvej. Sammen med den tætte trafik cykler vi os ud på Ydre Nørrebro og drejer til venstre ned ad Esromgade. Her på hjørnet af Esromgade og Fredensborggade ligger King Video – en gammel videobiks som er kendt som kulisse i Nicolas Winding Refns film *Bleeder*. I udstillingsvinduerne ligger gulnede omslag fra gamle svenske pornofilm, og på muren mod Esromgade fylder en slidt håndmalet plakat fra b-filmen *Dynamite Dixie* det meste af muren.

“Det er et af mine yndlingssteder,” siger han og peger over på en anden side af gaden hvor et gammelt hus ifølge Rohde for længe siden rummede Daells Varehus’ fjernlager. Jokum Rohde kender byens gader ud og ind, og han nyder at gå på opdagelse i det København der endnu ikke er byfornyet til ukendelighed. »

» KULTUR: JOKUM ROHDE

Af Kasper Foged Rasmussen • foto: Ty Stange

Han var en kæmpestor mand med en lys barnestemme – ikke nogen rar kombination

Jeg opfatter mennesker som dobbelte. Selv når folk opfører sig fuldstændig normalt, oplever jeg dem som værende totale tosser.

OPGANGE

Jokum Rohde er en strejfer. Da han skulle skrive sin anden roman, *Falkonmysteriet*, bestod en del af researchen i at gå ned igennem Falkoner Allé, ringe på alle døre og gå ind og op i samtlige opgange. Andre gange er det Nordvest eller byens udfaldsveje der udforskes.

“Jeg har lige en skummel opgange jeg skal vise dig inden vi finder et sted at sidde,” siger han. Vi springer endnu engang på cyklerne og bevæger os ud ad Frederiksborgvej i Nordvest. I et gammelt hjørnehus ligger et værtshus der er døbt Bondestuen, selv om det er yderst tvivlsomt om nogen af gæsterne nogensinde har sat deres ben uden for stenbroen. Da vi træder ind i det røgede lokale, hilser folk med et lidt skeptisk udtryk i øjnene – her er de ikke vant til at se fremmede. Det er dog opgangen i gården Rohde vil vise frem. Den er mørk, tapetet gulnet, og der er så lavt til loftet at det er svært at stå oprejst.

“Sådan nogle opgange finder man kun sjældent i København i dag,” siger han, og hvis der er noget Rohde dyrker, så er det netop byens opgange. Det hele startede for mange år siden da han gennem fem år delte bladet ABF-Nyt ud over hele byen.

“Det var i midten af 1980’erne, og det var vitterlig et andet København dengang. Gadedørene var åbne, og det var før Vesterbro overhovedet var blevet byfornyet. Jeg husker opgangs-rædslen. De lørdag morgener hvor vi startede klokken otte med at løbe op i Istedgades opgange. Den der fornemmelse af at du ikke viste hvad trappeafsætterne gemte efter fredag nat. Det er et København jeg aldrig glemmer,” fortæller han, og den tid er noget der har præget forfatterskabet hvor de gamle opgange fungerer som et afgørende brændstof.

“Jeg finder de der opgange, går op i dem og sidder i dem. Hvis der står en dør åben til en lejlighed, så går jeg ind i lejligheden. Når jeg gør sådan noget, er jeg pisse bange, men det er sådan noget søvngænger-noget som jeg opretholder at foretage mig, og jeg elsker den afsøgning.

MYSTERIET PÅ FREDERIKSBERG

Vi har bevæget os tilbage til Nørrebro Station og har sat os på Café AE. En café som mest af alt minder om en af dem man finder i et af byens storcentre – sådan et sted hvor der er mere under end over overfladen. Det er et pænt sted, men det rummer også noget forlorent og mismodigt – med andre ord lige et sted for Rohde. Vi bestiller kaffe, og han begynder at fortælle en

historie om en mærkelig oplevelse han havde for nogle år siden.

“Min kone tabte sin pung. En mand fandt den inde på Rådhuspladsen. Han ringede hjem til os. Jeg tog ud for at hente pungen. Det var aften ude på Frederiksberg. Det viste sig at mandens far havde været indblandet i en mordsag der har med Estrupfamilien at gøre. Det er dog ikke min kones gren af familien, men han har kontaktet mig på grund af navnesammenfaldet (Jokum Rohde er gift med skuespillerinden Regitze Estrup red.). Han var en kæmpe stor mand med en lys barnestemme – ikke nogen rar kombination. Han sad i to timer og fortalte om hemmelige foreninger, loger, våbenskjolde osv. Jeg sad rædselsslagen i den stue og vidste slet ikke hvorfor jeg sad der. Han blev ved med at sige at hans mand, Allan, snart kom, og jeg ville meget gerne nå ud inden. Jeg kom endelig ud af lejligheden. Det var bælgrødt. Jeg gik ned ad nogle villaveje hvor jeg havde parkeret bilen. Jeg satte mig ind og skrev det ned han havde fortalt mig gennem de to timer. På et tidspunkt hørte jeg skridt ude på fortovet. Vi havde lige fået bilen så jeg vidste ikke hvordan man låste dørene – det var elektrisk styret. Skridtene stoppede udenfor bilen. Jeg sad der med lommelygte og mit hjerte sad oppe i halsen på mig.”

Her slutter historien. Hvad der skete, og om de skræmmende skridt uden for bilens trykke kabine bare var noget Jokum Rohde forestillede sig, må man selv tænke sig til.

“Før den aften havde jeg ikke interesseret mig for loger, og jeg fik en introduktion til nogle hemmelige selskaber i København. Jeg har det med at opleve ting hvor der er en uhyggelig undertone af noget som i bund og grund ikke burde kunne finde sted. Den oplevelse blev til *Falkonmysteriet*. Det er derfor jeg tit syntes at der for mig er noget ekstra på færde i denne her by.”

MENNESKER ER GRÆNSETILFÆLDE

I Rohdes historier har karaktererne store identitetsproblemer, og ondskaben lurker bag hver en dør. Sådan er det ifølge Rohde også i den virkelige verden.

“Jeg opfatter mennesker som dobbelte. Selv når folk opfører sig fuldstændig normalt, oplever jeg dem som værende totale tosser. Jeg tror at det har at gøre med at jeg er så meget sammen med skuespillere. Skuespillere er grænsetilfælde af psykopati, og mange år sammen med skuespillere har forværreret mit syn på menneskeheden, men i en virkelig interessant retning,” siger Rohde. Han mener at vi alle bærer masker der ind imellem kan falde af.

“Det er vel noget selvoplevet af at vi alle sætter nogle naturlige grænser for vores psyke. Det er derfor vi har identitet og overhovedet kan fungere og eksistere, men det er illusoriske grænser. Jeg tror at vi alle sammen har oplevet dage og nætter hvor de grænser forsvinder, og

hvor psyken bliver i stand til at ændre på omgivelserne. Det er perioder som jeg har oplevet meget og som har sat meget dybe spor i mig. Jeg har gennemlevet nogle mentale sammenbrud i København som jeg koldt og distanceret har affotograferet i mit hoved mens jeg oplevede dem. Hvad jeg end oplever emotivt, er der noget iskoldt inden i mig som tager billeder af det sprogligt – heldigvis, kan man sige, for så mener jeg altid at der er en grund til at jeg oplevet det.”

DEN OPRINDELIGE BYTANKE

Espressokopperne er tomme, og Jokum Rohde skal snart gå igen. Fra caféens vindue kan man betragte hvordan byfornyelsen bevæger sig ud mod Københavns randområder. På hjørnet af Frederikssundsvej og Lygten overfor Nørrebro Station lå der gennem mange år en tom og vindblæst byggegrund. Den er nu ved at blive piftet op og blive pæn og indbydende. Rohdes København er langsomt, men sikkert ved at forsvinde, men det bekymrer ham egentlig ikke så meget.

“Der er noget mystisk mellem mennesker som jeg tror på og holder af. Det afspejler sig for mig i åbne gadedøre, mismodige opgange og forurenede bygninger. Der er en eller andet fælles skæbne over det som minder mig om den oprindelige bytanke. Nogle knudrede labyrinter hvor folk ved tilfælde er havnet sammen. Ryddede baggårde og smarte cafeer minder mig om det modsatte. Jeg er ikke forfaldsromantiker og har intet problem med at København er ved at skifte sig selv ud. Det påvirker ikke mit sprog. Jeg holder det i live igennem at lade som om at jeg er en Stanley som vandrer ind i det dybe, mørke Congo. Der er gudskelov stadig den forkerte side af Nordre Fasanvej. Så længe der er det, kan jeg jo bare tage en S-Bus.”

Vi forlader Café AE og cykler ind mod byen. Langs Nørrebrogade og forbi alle de lukkede døre og de mørke opgange. ◀◀

ROHDEFAKTA

- Født 1970. Far: kunstneren Per Arnoldi, mor: skuespilleren Christiane Rohde.
- Opvokset i Amaliegade hvor han stadig bor med sin kone og sin søn.
- Det er som dramatikere at Jokum Rohde har opnået størst anerkendelse gennem årene. Han har skrevet blandt andet ‘Det virkelige Liv’, ‘Nero’, ‘Snedronningen’, ‘Guder: Fantomsmerter’ og ‘Århundredet’. I 2005 blev han tildelt Reumertprisen som Årets Dramatiker for stykket ‘Pinocchio aske’.

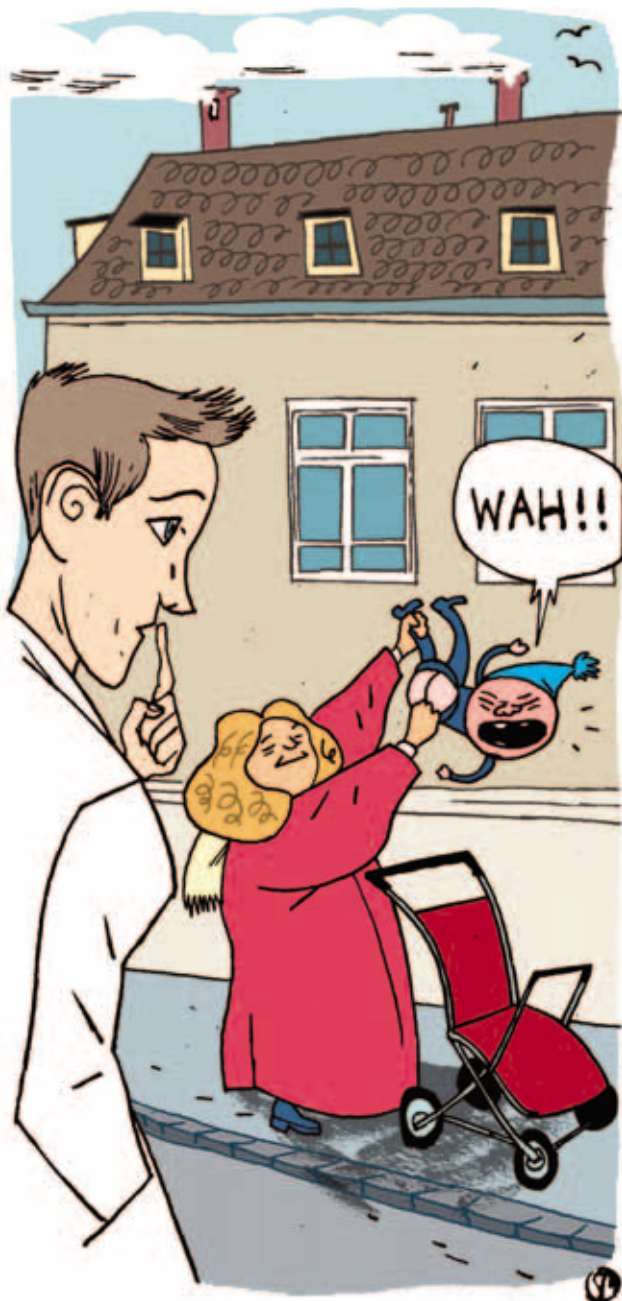

LYKKEGAARDS

NAVLE

AF MORTEN LYKKEGAARD • ILLUSTRATION: SØREN MOSDAL

FORÅRSRUS

Ahh, så kom foråret endelig til staden!

De tunge, koksgrå skymasser, der gennem det seneste halve år havde pandet ethvert tilløb til gedigen livsnydelse i jorden, så endelig ud til at have fortrukket sig. Årets første fantastiske forårmorgen – det var næsten ikke til at tro! Jeg tittede ængsteligt frem fra dynen for at fange de første glimt af solen der prøvede at klemme sig ind mellem de nedtrukne persienner. Var det sandt? Var foråret *virkelig* kommet?

Jeg mener, nu er jeg siden oktober dagligt blevet likvideret af den ene voldsomme byge efter den anden. Jeg har med fare for kroniske frostskafer famlet mig igennem dage der lidt over middagstid var sorte som deprimeret blæk (begrebet 'dag' er i det hele taget en falsk varebetegnelse halvdelen af året), og har flere gange i ren desperation seriøst overvejet at sprøjte kogende te direkte ind i knoglemarven for at holde den bidende kulde blot en *lille* smule fra livet.

Derfor var det med bævende hænder at jeg trak persiennerne fra. Men hvad så jeg? En gnistrende sol der lystigt dansede hen over min sneklædte baggård! Her vil en eller anden krakilsk sjæl måske indvende at sne og forår intet har med hinanden at gøre – at forår mere er noget med hysterisk kviddrende fugle og spøjse vækster i fuldt flor og farver. Men det er altså noget værre vås som kun eksisterer i pixi-bøger. Det har intet med virkeligheden at gøre. I hvert fald ikke i København. Forår er lettelsen ved at du de næste par måneder kun får hældt *halvt* så meget regn og slud ned ad nakken hver gang du vover dig uden for en dør.

Men fejres, det skal det dæleme! Så jeg trådte rask ud på gaden i pivåben sommerblazer, pink t-shirt og papirstynde Converse-sko.

Det første jeg mødte var et lidt mærkeligt syn. På den anden side af gaden kom en mor travende med en lille knægt i klapvogn der pludselig stak i et voldsomt hyl. Moderen stirrede først lidt forfjamsket på ham, flåede ham så med det vuns ud af klapvognen og hev hans flyverdragt ned om benene på ham, så det stakkels krapyl sprællede løs med bar røv strittende til alle sider.

Dér stod jeg så, plantet til jorden i mit prægtigste forårsskrud og blev bæret med en ny, charmerende version af den klassiske jeg-træderlige-af-på-naturens-vegne-rutine – en version der efter min personlige smag måske var lige dén enkelte tand for indiskret. Da den kære purk havde ofret sin sidste gave til guderne, fiskede moderen som det naturlige i verden et stykke sammenkrøllet toiletpapir op af sin fikse håndtaske, tørrede numsen godt af og kylede ungen ned i klapvognen igen for så ellers at spankulere videre som om intet var hændt. Men noget *var* der altså hændt. For lige foran næsetippen på mig lå et nydeligt, lille brunt bjerg og dampede. Se, sådan kan man jo også byde foråret velkommen.

Nå, men mere tid havde jeg heller ikke til at beundre installationsværket. Jeg havde en kaffeaftale på Dag H på det mondæne Østerbro. En vigtig aftale. Så selv om jeg allerede på vejen derud var gået i kuldechok på grund af en isnende blæst der piskede ind fra søerne og med adskillige knyttnævestag havde overbevist mig om at forårsgarderoben nok ikke ville tage skade af et par uger mere i skabet, var det uhyre vigtigt at jeg viste mig fra min bedste side.

Men igen havde jeg forregnet mig. En uigennemtrængelig bataljon af barnevogne stod opstillet foran caféen og da jeg forsøgte at undvige dem, trimlede jeg ind i et levende fyrfadslys der væltede om i sneen og straks spredte et tæppe af ild. Der lød et ramaskrig i surround sound, og en højt hvinende lavine af mødre torpederede fluks ud ad døren for at redde deres afkom. Mens en regn af stilethæle haglede ned over mig, var jeg ikke længere i tvivl: Foråret var kommet til København.

KALENDER APRIL

KOMIKS.DK
2006

KOMIKS.DK

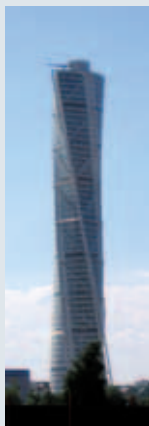
Danmarks største tegneserie-festival. Foredrag og interviews med kendte tegnere, forfattere og branchefolk, stande og boder, udstillinger, multimediearrangementer samt workshops for både børn og voksne. Festivalens danske gæster vil omfatte så godt som alle danske tegneserierekskabere, heriblandt Peter Madsen, Sussi Bech, Wulffmorgenthaler og Teddy Kristiansen.

28. - 30. april
Kedelhallen

CALATRAVA

Udstillingen præsenterer publikum for otte af Santiago Calatravas mest voluminøse broer og bygningsværker og unikke arbejdsmetoder i form af skitser, film og modeller – blandt værkerne er Malmøs nye vartegn Turning Torso.

7. april - 10. september
Dansk Arkitektur Center

RICKY MARTIN

Født og opvokset i det eksotiske Puerto Rico hvor han som barn tilsyneladende faldt i den store gryde med rumpevrik og hoftevrid. *Life* hedder det seneste udspil hvilket er anledningen til besøget i byen.

29. april
KB Hallen

CHRISTIAN IV

Han var stærkt kulturelt interesseret, og som bygherre var han særdeles aktiv. I hans regeringstid blev mange nye byer grundlagt, og en række væsentlige bygningsværker blev opført, heriblandt Børsen, Rundetårn og Rosenborg Slot hvor han døde. Det er 400 år siden, Christian den IV byggede sit lystslot, og Rosenborg har valgt at vise to udstillinger om den farverige personlighed.

12. april - 31. august
Rosenborg

THIS COULD BE YOURS

Hvad har en vandpipe, et samurai-sværd, et klapvognshjul og en rød beautyboks tilfælles? De er alle blevet væk eller glemt. Udstillingen hiver de glemte effekter frem og giver dem nyt liv.

1. - 30. april
Øksnehallen

DEEJAY AWARDS 2006

Den årlige officielle prisuddeling for den del af musikbranchen som har sine rødder i klubmiljøet og på landets diskoteker. Der er siden 2001 uddelt en sværm af priser til den enorme talentmasse, kombineret med dem der i mange år har vist deres evner på scenen. Blandt dem der har fået flest priser gennem tiderne er Safri Duo, Rune RK, Infernal og Filur.

6. april
Halvandet

SØSTRENE RASER UD

Hæsblæsende, samfundsatirisk og nyskrevet af Jens Blendstrup. Med de to dejlige donnaer Rikke Weissfeld og Mette Marckmann som søstre der kæmper for orden i et uordentligt samfund og som for alt i verden ønsker at beholde deres liv i deres 2-værelses på ydre Østerbro.

20. april - 20. maj
Caféteatret

SIP MY OCEAN

Video-mediet har gennem de sidste tredive år leveret en række af de mest afgørende fornyelser i billedkunsten. Fra Nam June Paiks tidlige halv-fjerdserværker, over eksperimenter med dokumentation og selvdokumentation til en sammensmeltning af film- og video-mediet. Louisiana viser hele spændvidden heriblandt fire væsentlige nyhvervelser.

Fra 6. april
Louisiana

Oplevelser og muligheder---

Reykjaviks nye koncertcenter sætter Island på verdenskortet. Sammen med Henning Larsen og Olafur Eliasson skaber vi nu mulighed for mange store oplevelser. I Rambølls byggeri-division mangler vi i øjeblikket 50 nye medarbejdere. Vil du med på holdet?

www.ramboll.dk/jobs